

TEHTÄVÄNIEKKA

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY:N JÄSENLEHTI
PROCEEDINGS OF THE FINNISH CHESS PROBLEM SOCIETY

N:o 4 / 2016 14.12.2016

Jan Hannelius
The Problemist 1969

Kahden siirron matti

TEHTÄVÄNIEKKA

JULKAISIJA/ PUBLISHER:

Suomen tehtäväniekat ry.

Päätoimittaja ja toimituksen osoite /

Editor in chief: Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Muu toimituskunta / Editorial staff:

Johan Beije, Harry Fougiaxis, Hannu Harkola, Pauli Perkonoja, Kenneth Solja, Janne Syväniemi, Henry Tanner, Kari Valtonen

Taitto / Layout: Harkola, Syväniemi

Painopaikka / Printed in: Picaset Oy, Helsinki 2016

ISSN 2242-3257

Vuositilaus ei-jäsenille 2016: 28 EUR

Subscription fee abroad 2016: 28 EUR

Irtonumerohinta / Single issues: 8 EUR

Osoitteenmuutokset sihteerille! /

Changes of address to the secretary!

Sisällysluettelo

Merkkivuoden päättyessä.....	171
Ratkaisemisen SM-kilpailu 2017.....	172
ST:n vuosikokous 2017.....	172
Paha pähkinä 71.....	172
Jan Hanneliuksen syntymästä 100 v.	173
Jan Hannelius 100 JT, Antti G.	
Ojanen 100 JT, Osmo Kaila 100 JT.....	177
Kauko Virtanen 85 vuotta.....	177
Kenneth Solja 60 vuotta.....	179
Kenneth Solja 60 JT.....	181
Unto Heinonen 70 vuotta.....	181
Tuomio: TN 2013–2014, a#2-3.....	182
Tuomio: TN 2015 satutehtävät.....	185
Syyspäivät 2016.....	190
Lehtitilaukset vuodelle 2017.....	191
Heikki Lukkarisen virheellisten tehtävien korjauskilpailu.....	192
13. kansainvälinen ratkaisukilpailu.....	193
Vuoden 2016 suomalainen shakkitehtävä.....	193
Lisäys tuomioon ST 2008–2010 a#n.....	194
Popeye älypuheliiniin.....	194
Ojasesta.....	195
Menestyneitä suomalaistehtäviä 7.....	196

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY

<http://www.sci.fi/~stniekat/st>

Puheenjohtaja / Chairman:

Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki, e-mail: kkkarhunen@luukku.com

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Hannu Harkola, Vähän-Kellosalmentie 93, 17500 Padasjoki. Puh./Tel. 045 678 9042, e-mail: hannu.harkola@netti.fi

Pankkitili / Bank account:

Nordea FI34 1443 3000 0418 86

Jäsenmaksu 2016: 25 EUR

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta.

Puh./Tel. (03) 348 3447

e-mail: kauko.virtanen@pp1.inet.fi

Satakunnan osasto: Veikko Valo,

Koivistonpuistikko 47 B 25, 28130 Pori, e-mail: psy@dlc.fi

Vaasan osasto: Seppo Praski,

Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentaus-ta, Kunnintie 56, 15560 Nastola

---

Laadintakilpailuja.....	198
Vaihdelmatehtävä.....	199
Ensipainokset.....	210
Ratkaisijoiden rating 1.12.2016.....	219
Summary.....	220

Lisää kannesta sivulla sivulla 176. / *More about the cover on page 176.*

Aineisto seuraavaan *Tehtäväniekka*-lehteen. 27.2.2017 mennessä.

Merkkivuoden päättyessä

Lehdessä kutsutaan alkuvuoden 2017 tärkeisiin tapahtumiin: Kansainvälinen ratkaisukilpailu pidetään eri puolilla maailmaa sunnuntaina 29.1.2017. Suomessa kilpailu on Helsingin Shakkiareenalla, samoin kuin helmikuun lopun tapahtumatkin, yhdistyksen vuosikokous ja shakkitehtävien ratkaisemisen SM-kilpailu sunnuntaina 25.2.2017. Lisätietoa löytyy sisäsivuilta tai verkkosivuiltamme, mutta tässäkin tervetulotoivotus näihin rientoihin! Perinteen asemaa tavoittelee myös rauhanomainen mitteliö vuoden suomalaisen shakkitehtävän arvosta. Laatijat, osallistukaa!

Kuten aikaisemminkin on todettu, niin vuonna 1916 syntyi moni merkittävä tehtäväniekka. Vuoden toisessa lehdessä esiteltiin Osmo Kaila, viime lehdessä Antti G. Ojanen. Vuoden päätteeksi vuoron saa Jan Hanneliuksen, joka syntyi 7.12.1916. Kansitehtävä on vuosikymmenien takaa, mutta ajatonta, vieläkin mieltä ilahduttavaa taidetta. Lyhyt esittely mestarista ja yhdeksän valittua tehtävää kertovat hänestä lisää. Kuten kahdessa aikaisemmassakin lehdessä, kansitehtävämme on kunnianosoitus sukupolvelle, jonka työstä nykyiset harrastajat saavat olla kiitollisia.

Lehdessämme julistetaan kolme laadintakilpailua Kailan, Ojaisen ja Hanneliuksen 100-vuotismuistolle. Kilpailutehtävät julkaistaan tässä lehdessä ensi vuoden aikana, joten lukijat voivat itse arvioida tehtävien ominaisuuksia. Suosittelen silti myös aktiivista laatimista kilpailuun.

Jan Hanneliukseen liittyy myös toisen pirkanmaalaisen, alueella edelleen aktiivisen Kauko Virtasen persoona. Hanneliuksen ja Virtanen muodostivat pitkään sikäläisen voimakaksikon, joka oli monessa mukana tehtävähakin hyväksi. Kauko viettää tämän vuoden joulupäivänä 85-vuotispäiväänsä. Monesti todetaan, että ikä on vain numeroita,

ja ainakin energisen Kaukon tapauksessa väitteessä on vinha perä! Ehkä tehtävähakissa on nuorekkuuden salaisuus?

Kaukon kanssa saman syntymäpäivän jakaa laadinnan suurmestari Unto Heinonen, jonka taiteesta olemme saaneet nauttia tässäkin lehdessä jo vuosikymmenien ajan – kiitos!

Eikä kahta pirkanmaalaista ilman kolmatta. Kari Valtonen on pitkään jakanut lehdessämme hienoa tietoa kaikille tehtäväteoriasta kiinnostuneille kirjoitussarjassaan teemoista ja termeistä. Aakkosellisesti edennyt sarja on nyt kirjaimessa V ja aiheessa vaihdelma. Vastauksia kysymyksiinne vaihdelmasta, joita ette ole koskaan tohtineet kysyä, löytyy sisäsivuilta. Ellei, niin ottakaa suoraan yhteys Kariin, jonka sähköpostiosoitte löytyy hänen kirjoituksensa lopusta.

Merkkipäiväänsä ensi vuoden alussa juhlii Kenneth Solja, joka saavuttaa silloin 60 vuoden rajapyykin. Satushakkiensipainosten toimittajamme ei silti varmaan paina jarrua, vaan jatkaa aktiivista laadintaa ja toimintaansa lajin hyväksi.

Lopputehtäväensipainosten toimittajaksi Pauli Perkonojan jälkeen on lupautunut ulkosuomalainen, Pariisissa asuva Antti Parkkinen. Hän on harrastanut lopputehtäviä shakkiuransa alusta alkaen ja kirjoittanut niistäkin lehteemme. Paulia ja Anttia yhdistää shakin lisäksi kiinnostus sanaristikoihin. Antin hyvät yhteydet kansainvälisiin laatijoihin eivät varmasti haittaa ensipainostoimittajan työssä. Bienvenue et merci beaucoup, monsieur Parkkinen!

Juhliloita onnitellen ja tehtävävuodesta 2016 lukijoita kiittäen

Jorma Paavilainen

Shakkitehtävien ratkaisemisen SM-kilpailu 2017

Aika: Lauantai, 25. helmikuuta 2017 klo 13.00

Kilpailupaikka: Shakkiaareena, Hiomotie 10, 00380 Helsinki, puh. 050 4002855

Kilpailumuoto: 12 tehtävää 3 tunnin aikana (sama kuin WFCC-kongressin avoimessa kilpailussa).

Aikataulu:

12.30 ilmoittautuminen

13.00 - 16.00 kilpailu

18.00 palkintojen jako

Kilpailun johtaja: Neal Turner

Palkinnot: Mitali kolmelle parhaalle ratkaisijalle, muita palkintoja (kirjoja ym.) kaikille osanottajille.

Muut tiedot:

Ei osanottomaksua.

Ilmaista tarjoilua osanottajille.

Ilmoittautuminen ja lisätiedot:

nealturnerfinland@hotmail.com

Katso myös Suomen tehtäväniekkojen verkkosivua: <http://www.saunalahti.fi/~stniekat/st/kilp.htm#ratkaisu>.

Kilpailu on osa World Solving Cup -sarjaa!

ST:n vuosikokous 2017

ST:n vuosikokous 2017 pidetään Shakkiaareenalla lauantaina 25.2.2017 alkaen klo 17.00.

Tervetuloa!

Esityslista

- 1) Kokouksen avaus
- 2) Kokouksen järjestäytyminen
- 3) Kokouksen laillisuus
- 4) Työjärjestyksen vahvistaminen
- 5) Toimintakertomus vuodelta 2016
- 6) Tilinpäätös vuodelta 2016
- 7) Tilintarkastuskertomus
- 8) Tilinpäätöksen vahvistaminen
- 9) Muut kertomukset
- 10) Vastuuvapaudesta päättäminen

11) Valinnat vuodeksi 2017

- puheenjohtaja
- varapuheenjohtaja
- sihteeri
- taloudenhoitaja
- kirjastonhoitaja
- johtokunnan kaksi varajäsentä
kaksi toiminnantarkastajaa ja heidän varamiehensä

12) Muut valinnat: matrikkelinhoitaja, tehtävähakillinen toimikunta, edustaja Maailman tehtävähakkiliitto WFCC:ssä, edustajat SSL:ssa, RELO-toimikunta

13) Jäsenmaksut vuodelle 2017

14) Toimintasuunnitelma vuodelle 2017

15) Talousarvio vuodelle 2017

16) Arvonimiasiat

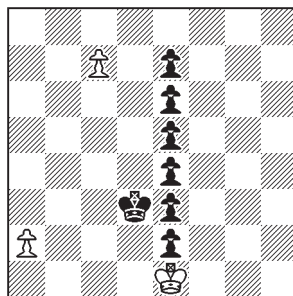
17) Huomionosoitukset

18) Muut asiat

Paha Pähkinä 71

Kiitokset Henry Tannerille tästä kiusan-kappaleesta / *Thanks to Henry Tanner for providing this teaser.*

Tivadar Kardos & Gyula Bebesi *Probleemblad 1988*

#16

3+7

Ratkaisu/Solution to Paha Pähkinä 70

1.Db4! (sp)

1.- La6 2.Lc6+ Lb5 3.Rf1 dxc6 4.Rd2 c5
5.Dd4+ cxd4#

1.- Lb7 2.Lf1+ Ld5 3.f4+ gxf4+ 4.Kf2 f3
5.Kg1 f2#

Jan Hanneliuksen (7.12.1916–7.3.2005) syntymästä 100 vuotta

Tehtäväshakkimme yhden suurmiehen, Jan Hanneliuksen syntymästä on tullut kuluneeksi 100 vuotta. Hän oli laadinnan kansainvälinen mestari, kansainvälinen tehtävätuomari sekä Suomen tehtävieniekat ry:n kunniajäsen.

Hanneliuksen syntyi Oulussa, jossa hän oppi shakin isoäidiltään 4-vuotiaana. Esikoistehtävä julkaistiin vuonna 1932 laatijan ollessa 15-vuotias. Tästä alkoi pitkä ja ansiokas ura laatijana, joka julkaisi viimeiset tehtävät kuolinvuonnaan. Tarkka julkaistujen tehtävien määrä ei ole tiedossa, mutta yhteismäärä on vähintään useita satoja, joidenkin lähteiden mukaan yli tuhat. Laajassa, mutta ainakin suomalaistehtävien osalta epätäydellisessä WinChloe-tietokannassa Hanneliuksen tehtäviä on 423. FIDE-albumeihin hän sai 47 tehtävää ja niistä kertyi 46 albumipistettä, mikä on kolmanneksi eniten suomalaisista.

Tultuaan ylioppilaaksi vuonna 1935 Hanneliuksen alkoi opiskella oikeustiedettä Helsingin yliopistossa. Helsingissä hän liittyi pian ST:n jäseneksi. Opinnot keskeytyivät toiseen maailmansotaan, jossa Hanneliuksen palveli upseerina talvi- ja jatkosodassa. Sodan melskeissä koettiin myös iloisia hetkiä, sillä häät Britan kanssa pidettiin maaliskuussa 1941. Sodan loppuvaiheissa Hanneliuksen jäi useiksi kuukausiksi sotavangiksi ja hänen kohtalostaan oli pitkään epävarmuutta. Voi vain kuvitella sitä tuskaa, minkä vankeusaika tuotti hänen vaimolleen Britalle. Pitkän odotuksen jälkeen voitiin onneksi riemuita siitä, että mies selvisi ehjin nahoin tästäkin koettelemuksesta. Sotien jälkeen Hanneliuksen jäi puolustusvoimien palvelukseen ja oli sotilasarvoltaan majuri.

Hanneliuksen tehtävätuotanto koostuu pääasiassa kaksi- ja kolmisiirtoisista mattitehtävistä, joiden laatijana hän oli maailman valioita. Hän laati myös monisiirtoisia mattitehtäviä, apu- ja itsematteja sekä jopa lopputehtäviä. Kansallisen tehtävämestarin arvonimi tuli vuonna 1951 ja kansainvälisen mestarin arvo laadinnassa vuonna 1977. Titteliä sarjaa täydentää kansainvälisen tehtävätuomarin arvo vuodelta 1957, pätevyysalueena kaksi- ja kolmisiirtoiset mattitehtävät.

Hanneliuksen on yksi harvoja suomalaisia, jonka mukaan on nimetty tehtäväteema: Hanneliuksen-teema on eräs tunnetuimpia kaksisiirtoisteemoja.

Hanneliuksen tuli vuonna 1953 ST:n puheenjohtajaksi, mutta hän hoiti tehtävää vain vuoden. Vuonna 1955 hän sai päävastuun yhdistyksen kansainvälisistä suhteista tultuaan valituksi ST:n ulkoasiainsihteeriksi. Hän osallistui tarkkailijana tehtäväkongressiin Piranissa vuonna 1958. Tämä oli alku pitkälle sarjalle osallistumisia tehtäväkongresseihin. Suomi järjesti tämän kongressin Tampereella vuonna 1967 ja Hanneliukselle kuuluu suuri kiitos tapahtuman onnistuneista järjestelyistä.

Kansainvälisesti Hanneliuksen tunnetaan nykyisin ja jatkossakin myös korkean tason luottamustoimesta. Hän oli FIDE:n pysyvän tehtäväshakillisen toimikunnan presidentti vuosina 1974-1986, pidempään kuin kukaan muu ennen häntä tai hänen jälkeensä. Viimeistään tässä asemassa hän tuli tunnetuksi kautta tehtävämaailman, saavutti yleisen arvostuksen lisäksi laajan ystäväpiirin sekä jätti pysyvän jäljen maailmanlaajuisen järjestön kehitykseen. Toimikauden jälkeen

hänet valittiin toimikunnan kunniapuheenjohtajaksi. Eikä tuntemattomaksi maailmalla jäänyt lukuisiin kongresseihin osallistunut Britakaan, sillä vielä vuosia heidän viimeiseksi jääneen kongressinsa jälkeen suomalaisilta kysyttiin Hanneliusten kuulumisia ja lähetettiin terveisiä Kangasalle.

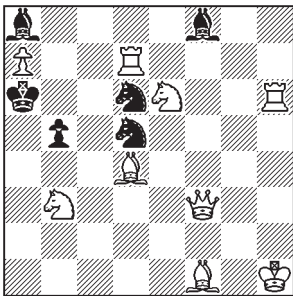
Hanneliuksesta puhuttaessa ei voi sivuuttaa paikallista toimintaa tehtäväshakin hyväksi. Hän osallistui vuonna 1967 perustetun Pirkanmaan shakkitehtäväkerhon toimintaan alusta alkaen ja oli kuolemaansa asti kerhon puheenjohtaja. Kerho kokoontui pitkään jäsenten kodeissa ja tätä kautta myös perheet tulivat osaksi aktiivista yhteisöä. Vahvana aisaparina oli toinen näinä päivinä ajankohtainen pirkanmaalaisniekka, joulupäivänä 85 vuotta täyttävä Kauko Virtanen.

Hän olivat näkyvästi esillä sekä Pirkanmaalla että kansainvälisissä tehtäväkongresseissa.

Hannelius toimi *Suomen Shakin* tehtävätoimittajana vuosina 1949–1951. Pirkanmaan shakkitehtäväkerho vastasi sittemmin *Suomen Shakin* tehtäväpalstasta vuosina 1972–1985. Hannelius toimitti Vilho Sommerpuun jälkeen *Aamulehden* shakkipalstaa vuosina 1979–1993. Vuonna 1984 Hannelius julkaisi teoksen *100 år finländska miniatyrer* ja siitä laajennetun kokoelman *512 finländska miniatyrer* vuonna 1992.

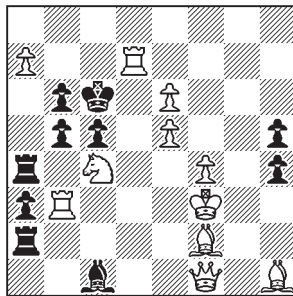
Tämä lyhyt muistokirjoitus on kolmas tänä vuonna julkaistu, jonka aiheena on 100 vuotta sitten syntynyt merkittävä suomalainen tehtäväniekka. Aikaisemmat kirjoitukset

I 2. palkinto
I.P.A. Bulletin 1948

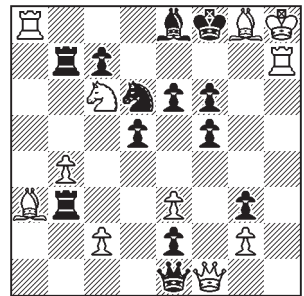
2# 9+6

II 1. palkinto
Skakbladet 1965

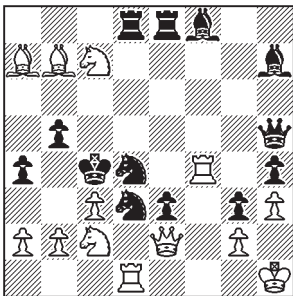
2# 11+10

III 1. palkinto
Tidskrift för Schack 1972

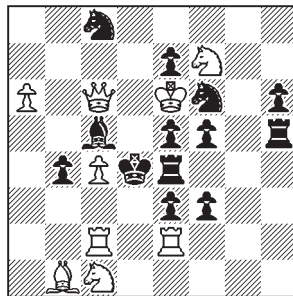
3# 11+13

IV 2. palkinto
Probleemblad 1967

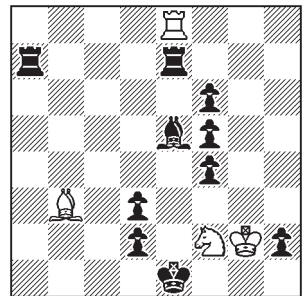
3# 13+13

V 4. palkinto
Die Schwalbe 1984

3# 9+13

VI 3. sija
PM-kilpailu 1966-67

a#2 2.1.1.1 4+10

ovat olleet Osmo Kailasta ja Antti G. Ojastes-ta. Vuosi 1916 toi paljon hyvää suomalaiselle tehtävähakille!

Jorma Paavilainen

Näytetehtävien ratkaisut:

I 1.Dg2! (2.Da2#)

1.- R5~ 2.Rc7#, 1.- Rb6! 2.Rec5#

1.- R6~ 2.Rec5#, 1.- Rb7! 2.Rc7#

Kaksi muunnelparua, joissa on matinvuorottelut yhden tekevien siirtojen ja jatkettujen puolustusten välillä. Valkea suojaa ruutua a7 tornilla d7 ja lähetillä d4. Mustan ratsujen mielivaltaisten siirtojen jälkeen valkea voi mattisiirrosta katkaista toisen oman linjansa A. Jatketuissa puolustuksissa musta katkoo toisen valkean suojauslinjan B, mutta tukkii samalla kuninkaansa pako-ruudun, jolloin valkea voi huoletta katkaista oman linjansa B. Viimeisteltä, tyylipuhdas suoritus!

II 1.Rd2! (2.Dxb5#)

1.- b4 2.Ke3#, 1.- c4 2.Ke2#

1.- Txf4+ 2.Kxf4#, 1.- Tb4, Tc4 2.a8D#

Alkusiirtona Novotny-katko ja jatkossakin katkoja: mustan puolustukset 1.- b4/c4 katkaisevat sekä valkean linjat ruutuun b5 että mustan Ta4:n linjan. Kuningaspatteri toimii tehokkaasti, ehkä liiaksikin, koska muunnelmassa 1.- Ta5 on pieni duaali 2.Ke3/Ke2#.

III 1.Td8! (2.Re7 (3.Rg6#) Rf7+

3.Txf7#)

1.- Dxb4 2.Df4 (3.Dh6#) Dxf4/Rf7+ 3.T(x)f7#

1.- T3xb4 2.Rd4 (3.Rxe6#) Txd4/Rf7+

3.T(x)f7#

1.- T7xb4 2.Rb8 (3.Rd7#) Txb8/Rf7+ 3.T(x)f7#

(1.- Tb8 2.Rxb8)

1.Df4? (2.Dh6#) 1.- Dh1!, 1.Rd4? (2.Rxe6#)

1.- Txe3!

Musta puolustautuu uhkaa vastaan

pyrkimällä raskaalla upseerillaan ruutuun g4. Ainoa reitti on ruudun b4 kautta, mutta silloin valkea käyttää hyväkseen kiinnityslinjan a3-f8 avautumista. Sekä uhkauksen että muunnelmien valkean 2. siirrot ovat hiljaisia, eli eivät lyö eivätkä shakkaa.

IV 1.Lc6! (2.Te4 (3.Dxd3, Rxe3#) Dxe2 3.Lxb5#)

1.- Dc5 2.Ra3+ Dxa3 3.Lxb5#

1.- Dd5 2.Txd4+ Dxd4 3.Lxb5#

1.- De5 2.Rxe3+ Dxe3 3.Lxb5#

1.- Df5 2.Dxd3+ Dxd3 3.Lxb5#

1.- Te5 2.Lxb5+ Txb5 3.Rxe3#

1.- Dg5 2.Le4 (3.Dxd3, Rxe3#) Rf5, Rxc2

3.Ld5, Lxd3#

Upea katkofestivaali: uhkauksessa ja muunnelmassa 1.- Dg5 tapahtuu Novotny e4:ssä, muunnelmassa samankulkuisten linjanappuloiden keskinäinen katko samassa ruudussa e5 = Würzburg-Plachutta sekä kolme Holzhausen-katkoa mD:n katkoessa omia linjanappuloitaan ruuduissa c5, d5 ja f5.

V 1.Rd8! (2.Dd5+ Rxd5 3.Rc6#)

1.- La7 2.Db5 (3.Rc6#) Te~ 3.Dxe5#

1.- Ld6, Ra7 2.Kf7 (3.Re6#)

1.- Lb6 2.Dc5+ Kxc5/Lxc5 3.Rb3/Rc6#

1.- Te~ 2.Dxf3 (3.Dxe3, Rc6#)

1.- Tf4 2.De4+ Kxe4/Txe4, fxe4, Rxe4

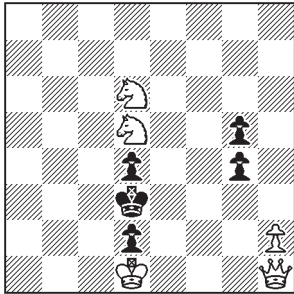
3.Td2/Rc6#

Ruudunraivauksia vR:lle uhkauksessa ja muunnelmassa, joista kaksi esittää Umnovteemaa eli valkea siirtyy ruudulle, josta musta nappula on juuri siirtynyt. Piristäviä lisämausteita ovat mustan kuninkaan siirtyminen kahdessa muunnelmassa ja se, että valkea kuningaskin osallistuu raivaustoihin.

VI 1.Lb8 Le6 2.Tec7 Ld7#, 1.Teb7 Re4 2.Lc7 Rd6#

Harmoninen kokonaisuus: mustan kriittiset eli katkon mahdollistavat 1. siirrot, Grimshaw-katko c7:ssä ja valkean patterin rakentaminen päästösiirroilla ja mattisiirto katkaisee mustan linjan.

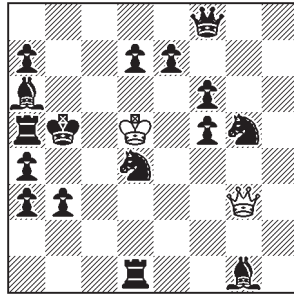
VII Suomen Shakki 1951

i#6

5+5

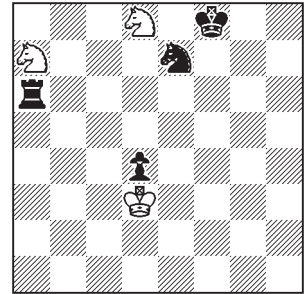
VIII 1. kunniamaininta
The Problemist 1982

i#2

2+16

IX 1. palkinto
Suomen Shakki 1953–57

tasapeli

3+4

VII 1.Dg2! g3 2.Dh3 g4 3.Dg2 gxh2 4.Dh1 g3 5.Dg2 ja musta on pyritetty tuttuun korotuspakkoon:

5.- h1D+/h1T+ 6.Df1+ D/Txf1#, 5.- h1L 6.Df3+ Lxf3#, 5.- h1R 6.Dh3 Rf2#

Hauska tehtävä, jossa kuningatar tekee kaikki valkean siirrot ohjaten mustan sotilaita.

VIII Esipeli: 1.- Rc2+, Re2+, Rc6+, Rde6+ 2.Dd3+ Kb4/Kb6/Txd3#

1.Dc7! (2.Db7+ Lxb7#)

1.- Kb4+ 2.Dc5+ Txc5#, 1.- Lb7+ 2.Dc6+ Kb4,Rxc6,Lxc6,dxc6#, 1.- Dd8 2.Dxd7+ Kb4,Kb6,Rc6,Dxd7#

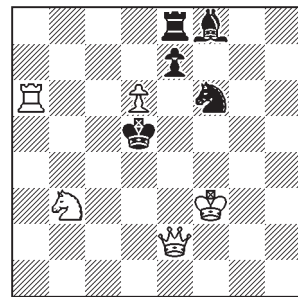
Valkea minimaali, mustalla kaikki nappulat. Musta K-patteri avautuu sekä esipelissä että ratkaisussa. Laattijat suhtautuvat eri tavoin mustan vaihtoehtoisiin mattisiirtoihin itsemateissa. Tästä tehtävästä päätellen Hannelius suhtautui niihin sallivasti.

IX 1.Rb5! Rf5 2.Rb7! (2.Rxd4? Rxd4 3.Kxd4 Td6+ -+) Tb6 3.Rxd4 Rxd4 4.Rc5 uhaten sekä 5.Kxd4 että 5.Rd7+ 4.- Td6 5.Rb7 Td7 6.Rc5 Td5 7.Kc4 Td8 8.Rb7 Tb8 9.Rc5 =

Ytimekkäästi esitetty taistelu valkean ratsun ja mustan tornin välillä, joka päättyy asemalliseen tasapeliin. Nykyisin käytössä olevat lopputehtävätietokannat vahvistavat tehtävän korrektiksi.

Kannen tehtävässä esiintyy Hanneliuksen paljon tutkima suomalainen Novotny-teema.

Jan Hannelius
The Problemist 1969

2#

5+5

Houkutus 1.d7? uhkaa sekä 2.Db5# että 2.De6#, mutta musta avaa tornin ja lähetin linjan siirrolla 1.- e6! Oikein on linjat avaavan sotilaan lyönti 1.dxe7! (2.Db5/De6#) 1.- Txe7/Lxe7 2.Db5/De6#, 1.- Re4 2. Dxe4#.

Jan Hanneliuksen muistokilpailu on julistettu viereisellä sivulla.

Jan Hannelius, Antti G. Ojanen, Osmo Kaila 100 JT

Suomen tehtäväniekat ry julistaa kolme juhlakilpailua 100 vuotta sitten syntyneiden kolmen tehtäväniekan muistoksi. Kaikkiin kilpailuihin osallistuvat *Tehtäväniekka*-lehdessä julkaistut ensipainokset, jotka on lähetetty julkaistavaksi viimeistään 31.5.2017. Tehtävät lähetetään tavalliseen tapaan ensipainosastojen toimittajille.

The Finnish Chess Problem Society announces three memorial composing competitions to honour three Finnish problemists born in 1916. To participate in the competition, you are invited to send your entries to the editors of respective originals columns of Tehtäväniekka, the Finnish chess problem magazine, not later than 31.5.2017.

Jan Hannelius (7.12.1916 – 7.3.2005) 100 JT

Kilpailu on siirtoluvultaan vapaille oikeaoppisille mattitehtäville, ei teemavaatimusta. Tuomari on Kari Valtonen.

The competition is for orthodox mates of any length, no set theme. Judge: Kari Valtonen.

Lähetysoite/*Entries to* Kari Valtonen, Hämeenpuisto 17-19 B 23, FI-33210 Tampere, Finland, email: karivaltonen83@gmail.com

Antti G. Ojanen (1.9.1916 - 26.6.1988) 100 JT

Kilpailu on siirtoluvultaan vapaille itsemaiteille, ei teemavaatimusta. Tuomari on Jorma Paavilainen.

The competition is for selfmates of any length, no set theme. Judge: Jorma Paavilainen.

Lähetysoite/*Entries to* Johan Beije, Korenbloemweg 83, NL-1338 XT, Almere, Nederland, email: johan.beije@live.nl

Osmo Kaila (11.5.1916 - 3.6.1991) 100 JT

Kilpailu on siirtoluvultaan vapaille apumateille, ei teemavaatimusta. Tuomari Janne Syväniemi.

The competition is for helpmates of any length, no set theme. Judge: Janne Syväniemi.

Lähetysoite/*Entries to* Harry Fougiaxis, Delvinou 4 GR-11363 Athens, Greece, email: loyaldragon@gmail.com

Kauko Virtanen 85 vuotta

Pirkanmaan shakkitehtäväkerhon sielu, tehtävämestari ja kansainvälinen tehtävätuomari Kauko Virtanen täyttää 85 vuotta 25.12. Kun Kaukon tehtävähakkiuraa on kestänyt jo yli 65 vuotta – esikoistehtävästä 22.4.1951 lähtien – on hänen lukuisat tähtihetkensä, merkittävimmät muut saavutuksensa ja elämänvaiheensa esitetty jo useaan otteeseen *ST*- ja *TN*-lehtien sivulla. Näin esimerkiksi 75- ja 80-vuotismerkkipäivien yhteydessä

ja vuonna 1999, sen jälkeen kun Kaukolle oli myönnetty kansallisen tehtävämestarin arvo (*ST* 2/1999).

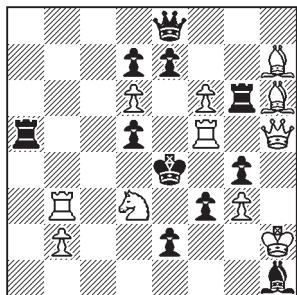
Kaukon kaksi kuuluisinta tehtävää lienevät 1. WCCT-kilpailun apumattiryhmän voittajatehtävä, joka esittää mustan ratsupyörän, ja Budapestin tehtäväkongressin 1988 Whisky-turnauksen voittaja, kaunis ja vaikea a#2. Edellinen antoi nimen hienolle teokselle *Musta ratsupyörä* (2003), johon

on koottu Kaukon kirjoittamat ja *Suomen Kuvalehdessä* ilmestyneet shakkipalstat vuosilta 1976–1979. Whisky-kilpailut olivat aikanaan olennainen osa kongresseja, ja Suomella, apumattimaalla, oli niissä mukavasti menestystä.

Tehtävämestarin ja kansainvälisen tehtävätuomarin arvonimien (1984) taustalla oli valtava työmäärä, ja Pirkanmaan kerhon olemassaolo ja vireä, edelleen jatkuva toiminta on pitkälti Kaukon ansiota – toki yhteistyössä mm. Jan Hanneliuksen ja Kari Valtosen kanssa.

Edellä mainitussa uuden tehtävämestarin esittelyssä (*ST* 2/1999) Kauko kirjoittaa kolmesta mieleen painuneesta tehtävästään. Yksi niistä on tämä:

Kauko Virtanen
8825, *Schach-Echo* 6/1976

2#

11+11

Tehtävän (PDB-tietokannassa nro P1311237) teemahoukutus on 1.Txd5? neloisuhkauksin 2.De5,Tb4,Rf2,Df5# (#-siirrot A, B, C ja D). Puolustus 1.- Txd5 torjuu kaikki neljä uhkaa, mutta sallii 2.Dxg4#:(E). Houkutuksen kumoaa 1.- e5!. Ratkaisussa pakoruudun antava alkusiirto on 1.Txf3!, uhkana 2.Dxg4# (E). Teemapuolustuksia seuraavat matit A–D: 1.- Lxf3 2.De5# (A), 1.- Kd4 2.Tb4# (B), 1.- d4 2.Rf2#(C) ja 1.- Kxf3 2.Df5#(D).

Kauko kirjoitti tehtävästään, että Hannelius ”tarvitsi apua ranskalaiseen lehteen kirjoittamaansa artikkeliin: 4-kertainen

esitys olisi tarpeen” ja ihmettelee perään, olisiko *Schach-Echo* lainannut kyseistä artikkelia siitä mainitsematta. Minulla on nyt ilo vapauttaa saksalaisen pelilehden arvostettu tehtävätoimittaja Gerhard Jensch (1920–1990; mm. tehtäväkomission presidentti 1971–1974) näistä epäilyistä. Tehtävän historia on seuraava.

Vuonna 1975 ST järjesti 40-vuotiskilpailunaan kuusi (!) teemakilpailua, joista A-ryhmän (2#) teemana oli: ”Houkutustehtävässä uhkaus- ja muut mattisiirrot ovat puolustukseen nähden vastavuoroiset tai kehässä.” Kilpailun tuomio julkaistiin *ST*:n numerossa 5/1975. Jaetun 1.–2. palkinnon sai Matti Myllyniemen tehtävä (*Toteutuneita oivalluksia* nro 119), jossa houkutuksen neloisuhkausmatit ja ratkaisun kolmoisuhkausmatit esiintyvät ristiin muunnelmina. Ilmeisesti Hannelius halusi saada sellaisen tehtävän, jossa houkutuksen neloisuhkaus yhdistyisi alkusiirtoon, joka uhkaisi – normaaliin tapaan – vain yhtä mattia. Ja kun tällaista tehtävää ei ollut 40-vuotiskilpailun tehtävien joukossa, Janne tilasi sellaisen Kaukolta. Tehtävän saatuaan Janne lähetti sen – mahdollisesti yhdessä muiden ensipainosten kanssa - *Schach-Echoon*.

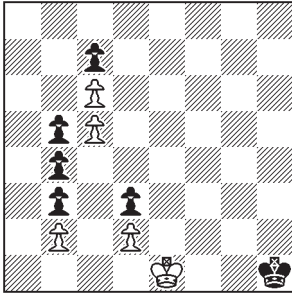
Ilmeisesti vasta paria vuotta myöhemmin Hannelius lähetti ranskalaiseen *Thèmes-64*-lehteen teemaa käsittelevän artikkelin, joka julkaistiin lehden numerossa 91, heinä–syyskuu 1978. Artikkelissa oli kolme 2#-tehtävää: Jannen versio eräästä Solan tehtävästä vuodelta 1935, hänen oma kolmin-kertainen teemaesityksensä vuodelta 1976 (*Fide-Album 1974–1976*, nro 185) ja jälkipainoksena Kaukon tehtävä – asianomaisin lähdetiedoin varustettuna.

Jätän tämän teeman tarkemman esittelyn teoreetikkojemme vastuulle, mutta ainakin vuonna 1978 Hannelius uskoi Kaukon tehtävän olevan ennätys juuri tässä kategoriassa. Hieno saavutus siis!

Henry Tanner

Jorma Paavilainen

omistus: Kauko Virtanen 85 v.

a#8½

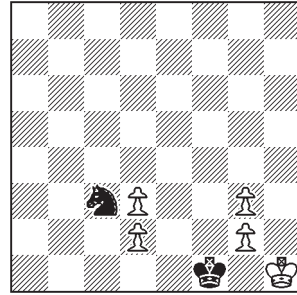
5+6

1.- Kd1 2.Kg2 Ke1 3.Kf3 Kf1 4.Ke4 Kf2
5.Kd5 Ke3 6.Kxc6 Kxd3 7.Kxc5 Ke3 8.Kc4
Ke4 9.c5 d3#

Symboliikkaa siirtoluku ja aktiivinen
VK.

Henry Tanner

omistus: Kenneth Solja 60 v.

a#6

b) Rc3→e2

5+2

a) 1.Re4 dxe4 2.Ke2 e5 3.Kd3 e6 4.Ke4 e7
5.Kf5 e8D 6.Kg4 Dg6#; b) 1.Rf4 gxf4 2.Kf2
f5 3.Kg3 f6 4.Kf4 f7 5.Ke5 f8D 6.Kd4 Dd6#

Kameleonttitoistomallimatit. Symboliikkaa: ratkaisun pituus ja aktiiviset K+s. Ratsu symboloi sisarlehteämme *Springarenia*, jossa Kenneth vaikuttaa ensipainostomittajana.

Kenneth Solja 60 vuotta

Lehtemme satushakkienpainsosaston toimittaja, espoolainen Kenneth Solja täyttää 60 vuotta 9.1.2017.

Kun Kenneth tuli mukaan tehtäväshakkiin 30 vuotta sitten, hänellä oli jo takanaan pitkä ura pelishakin harrastajana. Tehtäväshakki-innostuksen takia pelaaminen sai kuitenkin väistyä.

Kenneth osallistui jo melko varhain aktiivisesti yhdistyksemme toimintaan. Ensimmäinen osoitus tästä oli valinta varatilintarkastajaksi vuosikokouksessa 1988. Seuraavana vuonna Kenneth valittiin johtokunnan varajäseneksi. (Myös varajäsenet osallistuvat johtokunnan kokouksiin ja pääsevät siten vaikuttamaan yhdistyksen asioihin. Monivuotisenä ST:n varajäsenenä tiedän tämän kokemuksesta.) Myöhemmin Kenneth toimi mm. yhdistyksen kirjastonhoitajana ja kirjoitti lehtemme hyödyllisiä artikkeleita kirjaston kokoelmista.

Laatijana Kenneth saavutti kilpailu-

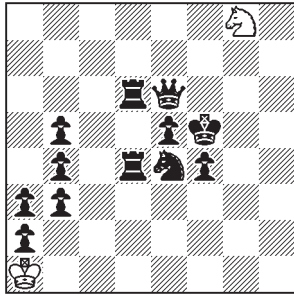
menestyksiä jo varhain. Aarne Dunderin muistoturnauksessa 1989 tuli maininta voitollaputehtävällä, jonka päämuunnelma on 14 siirtoa pitkä. Heti perään Kenneth sai 1. kunniamaininnan Timo Sarvelan 70-vuotisjuhlaturnauksessa 1989–1990 nelisiirtoisella apumatillaan. Tämän jakson kruunasi 1. palkinto Turun tehtäväosaston 10-vuotisjuhlaadintakilpailussa 1991 (ryhmä B, 8–10-nappulaisille ortodoksiapumateille) kunnianhimoisella nelimuotoisella a#3:lla, jossa kussakin muodossa oli kaksi ratkaisua. ”Suuren luokan konstruktioehtävä”, kirjoitti tuomari Hannu Sokka tuomiossaan. Samassa kilpailussa ja ryhmässä tuli vielä 2. maininta a#3:lla, jonka kolmessa eri muodossa on (mustina ja valkeina) upseereina joko kolme tornia, lähettä tai ratsua.

Tämän lupaavan alun jälkeen Kennethin laadinta on jatkunut lähes keskeytyksettä. Vain vuosina 2002–2007 hän lienee pitänyt taukoa laadinnassa – tai ainakin tehtävien

julkaisemisessa – mutta vuodesta 2009 lähtien Kenneth tuntuu olleen ahkerin suomalaislaatija heti Jorma Pitkäsen jälkeen.

Yksi esimerkki Kennethin tuoreimmista menestyksistä on arvostetussa *The Problemist* -lehdessä vuonna 2010 saatu 4. palkinto kaksiratkaisuisella a#6:lla.

Kenneth Solja
4. palk. *The Problemist* 2010

a#6   2.1...   2+12

Ratkaisu: 1. Rc5 Re7+ 2. Ke4 Rd5 3. b2+ Kxa2 4. Kd3 Kb1 5. Kc4 Kc2 6. f3 Re3# ja 1. T4d5 Rf6 2. b2+ Kxa2 3. Rg3 Kb3 4. e4 Kxb4 5. Ke5 Kc3 6. Rf5 Rg4#. Tuomari Les Blackstock kirjoitti: ”On vaikuttava saavutus luoda kaksi erilaista, näin vaikeaa ratkaisua ilman kaksosmuotoa.”

Lisää Kennethin tuoreita menestystehtäviä löytyy mm. kaikista neljästä (!) edellisestä *TN*-lehdessä ”Menestyneitä suomalaistehtäviä” -palstalta. (Kuten myös *tämän* lehden kyseiseltä palstalta!)

Kenneth on laatijan urallaan tehnyt useita yhteistehtäviä, viime vuosina erityisesti ruotsalaisen Christer Jonssonin kanssa. Tämä yhteistyö on kantanut runsasta hedelmää. Myös tehtäväkongressien pikalaadintakilpailuissa Kennethin yhteistehtävät toisten suomalaislaatijoiden kanssa ovat usein saaneet menestystä.

Eriytymämaininnan ansaitsee Kennethin omien tehtävien kokoelma *The Highlander* vuodelta 1993. Se sisälsi 48 Kennethin apumatti- ja satutehtävää vuosilta 1986–1993;

osa tehtävistä ilmestyi kirjassa ensipainoksina. Kennethin teos on yksi vain noin puolesta tusinasta suomalaisesta omien valittujen tehtävien kokoelmasta. Esimerkillistä! Kun nuo kaksi aluetta – apumatit ja satutehtävät – ovat edelleenkin Kennethin pääasiallista laadinta-aluetta, niin kenties teoksen tuleva – näin toivomme – 2. osa sisältää myös suurimmaksi osaksi niitä...

Pitää myös mainita Kennethin järjestämät ja tuomitsemat kaksi kansainvälistä laadinnan juhlaturnausta, KS 50 JT, 2007–2009 (tuomio *ST* 3/2009), ja KS 55 JT, 2012 (tuomio *Springaren* 125, syyskuu 2012); molemmat olivat a#-kilpailuja. Edelliseen tuli 37 tehtävää 29 laatijalta, jälkimmäiseen 13 tehtävää; molemmissa oli mukana monia maailman huippulaatijoita. Lehtemme tässä numerossa julistetaan KS 60 JT. Toivomme sillekin runsasta, tasokasta osanottoa!

Kun edellä mainittiin ruotsalainen veljeslehtemme *Springaren*, niin todettakoon, että Kenneth on toiminut vuoden 2011 loppupuolelta lähtien sen apumatti- ja itsestämättäensipainosten toimittajana ja vuoden 2012 alusta myös saman lehden ”Småaker och hugskott” -osaston toimittajana. Tämä toimittajuus on osoitus paitsi Kennethin aktiivisuudesta myös siitä arvonannosta, jota hänen panokseensa ja asiantuntemukseensa kohdistuu. Nämä molemmat puolet näkyvät siinäkin, että Kennethille myönnettiin vuonna 2011 kansainvälisen tehtävätuomarin arvo (pätevyysalueena apumatit). Tätä kv. arvoa edelsi luonnollisesti kansallinen TT-arvo, joka Kennethille myönnettiin vuonna 2001. Laadintakilpailujen lisäksi Kenneth on toiminut tuomarina ja avustajana myös useissa kv. ratkaisukilpailuissa.

Omasta puolestani ja koko *ST*:n puolesta onnittelten Kennethiä 60-vuotispäivän johdosta ja toivotan kaikenlaista menestystä jatkossakin! Panostasi tarvitaan niin Suomessa kuin ulkomaillakin.

Henry Tanner

Kenneth Solja 60 JT

Kenneth Soljan, s. 9.1.1957, kansainvälisessä juhlakilpailussa on kolme ryhmää:

A 2-siirtoiset oikeaoppiset mattitehtävät

B vähintään 4-siirtoiset oikeaoppiset apumatit

C 2–4-siirtoiset apuitsematit, joissa on neutraaleja nappuloita, ei satuehtoja. Satunappulat ovat sallittuja, mutta laatijan tulee kertoa, millä ratkaisuohjelmalla tehtävä on tarkistettu.

Kaikissa ryhmissä teema on vapaa, juhlija on tuomari.

Tehtävät viimeistään 30.6.2017 luottamusmies Neal Turnerille: nealturnerfinland@hotmail.com.

International jubilee tourney in three groups:

A *Orthodox #2*

B *Orthodox h#4–n*

C *hs#2–4 with neutral pieces, no fairy conditions. Fairy pieces are allowed, but the composer should inform the solving program used for checking the correctness of the problem.*

The theme is free in every group. The judge is Kenneth Solja.

Entries not later than 30.6.2017 to Neal Turner: nealturnerfinland@hotmail.com.

Unto Heinonen 70 vuotta

Laadinnan suurmestari Unto Heinonen täyttää 70 vuotta joulupäivänä 25.12. Hän on kaikkien aikojen menestynein suomalainen laatija, jolla on 137,5 FIDE-albumipistettä. Suurmestarin arvo tuli vuonna 2004.

Unton esikoistehtävä julkaistiin *Helsingin Sanomissa* vuonna 1965. Sen jälkeen kehitys oli hyvin nopeaa, ja korkeita sijoituksia alkoi tulla mm. kotimaisissa ja pohjoismaisissa kilpailuissa. Toisessa kansainvälisessä joukkuelaadintakilpailussa 1967–1970, joka päättyi Suomen voittoon, Unto sai korkeat sijoitukset kolmessa (!) ryhmässä: A, 2#, 5. sija, B, 2#, 3. sija ja G, a#2, 3. sija.

Yksi huomattava kansainvälinen menestys oli Nizzan olympiaturnauksen voitto vuonna 1974 (2#).

Helsingiläinen Unto on viime vuosina keskittynyt johtopelien laadintaan, mutta julkaisee myös monenlaisia satutehtäviä eri maiden tehtävälehdissä. Hän osallistuu aktiivisesti Helsingin tehtävältoihin, mutta ei ole kiinnostunut ratkaisukilpailuista.

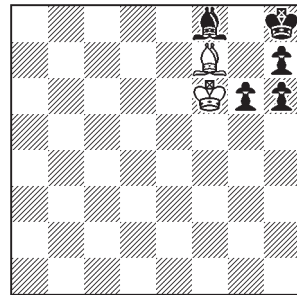
Jos internet-tehtävätietokanta PDB:ssä tekee seuraavan haun:

a='heinonen' and FIRSTNAME='Unto' and AWARD='1. Preis'

saa tulokseksi tasan 50 tehtävää. Näistä osa on luonnollisesti tullut kotimaisista kilpailuista, mutta suurin osa kuitenkin kv. kilpailuista. (Pari näistä on yhteistehtäviä; toisina laatijoina ovat olleet Olli Heimo ja Per Olin.) Tietokannasta puuttuu hyvin paljon tehtäviä, joten UH-voittoja on varmasti vielä enemmän kuin nämä 50.

Hannu Harkola

omistus Unto Heinonen 70

a#4

2+5

1.g5 Ke5 (tempo) 2.Kg7 Lg8 3.Kg6 Ke6 4.Lg7 Lf7# (ihannematti paluusiirroilla). Alkuasema on U ja nappulamäärä viittaa vuosikymmeniin.

Tuomio: Tehtäväniekka 2013–2014, a#2-3, award

Kilpailuun osallistui 53 ensipainosta; niistä 34 on a#2, 2 on a#2,5 ja 17 on a#3. Kilpailun taso on keskinkertainen. Pääasialliset tuomitsemisperusteet olivat omaperäisyys, monimutkaisuus, taloudellisuus ja taiteellinen kokonaisvaikutelma.

53 originals participated in the tournament; 34 of them are h#2, 2 are h#2,5 and 17 are h#3. The level of the tourney is average. My main criteria in judging were originality, complexity, economy, and the overall artistic effect.

2 siirron apumatit / Helpmates in 2 moves

a#2-tehtävät / h#2 entries (34)

- 1/2013: 3979-3983
- 3/2013: 4041-4044
- 6/2013: 4072-4087
- 1/2014: 4148
- 2/2014: 4165-4168
- 4/2014: s. / p. 184 (Sailas)
- 5-6/2014: 4206-4208

Palkinto / Prize: J. Paavilainen (FIN)
(4206, TN 5-6/2014)

- 1.Rc4 Dd2 2.Dxe5 dxc4#,
- 1.Rd6 Df6 2.Dxd3 exd6#

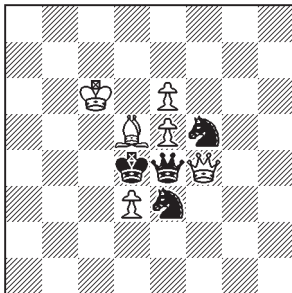
Zilahi-teeman vino-/suoralinjainen esitys, jossa esiintyvät valkean patterimuodostukset, linjan avaukset, mustan ratsujen viivästetyt uhraukset ja tukinnat päästetyllä mustan kuningattarella erinomaisesti rakennetussa Meredith-asemassa.

Jätin pois seuraavat tehtävät: 4041:n edeltää (A) ja 4078:n (B), kun taas 4208:n olennaisen idean edeltää (C). Ehdotan seuraavia sijoituksia:

A diagonal/orthogonal setting of Zilahi theme with creation of white batteries, gate-openings, alternate delayed sacrifices of the black knights and self-blocks by the unpinned black queen in an excellently constructed Meredith position.

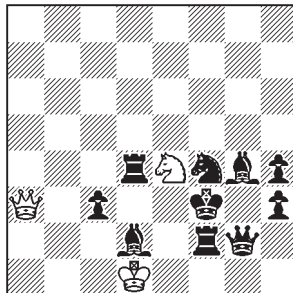
I excluded the following problems: 4041 is anticipated by (A) and 4078 by (B), while the idea of 4208 is substantially anticipated by (C). I propose the following ranking:

Jorma Paavilainen
Tehtäväniekka 2013-14
Palkinto / Prize

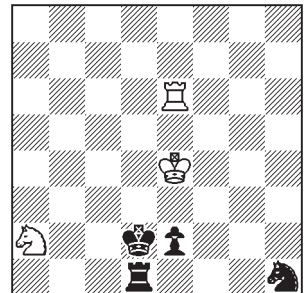
a#2   2.1.1.1   6+4

Jorma Pitkänen
Tehtäväniekka 2013-14
Kunniamaininta /
Honourable Mention

a#2   2.1.1.1   3+10

Stefan Parzuch
Tehtäväniekka 2013-14
Maininta / Commendation

a#2*   2.1.1.1   3+4

Kunniamaininta / Hon. Mention: J. Pitkänen (FIN) (4083, TN 6/2013)

1.Dg3 Da8 2.Le3+ Rd2#

1.h2 Rxc3 2.Kg3+ Re2#

Kahden valkean patterin muodostaminen kuningattarella ja ratsulla eri linjoille ja matit ristishakeilla.

Creation of two white queen-knight batteries along different lines and cross-check mates.

Maininta / Commendation: S. Parzuch (POL) (3982, TN 1/2013)

1.- Tb6 2.e1L Tb2#

1.Rf2+ Kf3 2.Rd3 Txe2#

1.e1R Tf6 2.Rf2+ Txf2#

Tšumakov-teema hyvin rakennetussa valkosotilaattomassa miniatyyriässä. Epäte- maattinen vaihdelma on mukava lisä.

Chumakov theme in a well-constructed miniature without white pawns. The non- thematic set play is a nice addition.

2,5- ja 3-siirtoiset apumatit / Helpmates in 2,5 to 3 moves

a#2,5–3 -tehtävät / h#2,5–3 entries (19)

1/2013: 3984, 3985, 3986

3/2013: 4045

6/2013: 4088, 4089, 4090, 4091, 4092

1/2014: 4149, 4150, 4151

2/1014: s./p. 59 (Marlo), 4169, 4170, 4171

4/2014: s./p. 183 (Syväniemi),

s./p. 184 (Virtanen)

5–6/2014: 4209

Jätin pois tehtävän 4169, jonka edeltää (D). Ehdotan seuraavia sijoituksia:

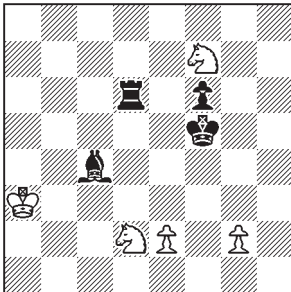
I excluded 4169 as it is anticipated by (D). I propose the following ranking:

Palkinto / Prize: H. Harkola (FIN) (4089, TN 6/2013)

Hannu Harkola

Tehtävänäiekka 2013–14

Palkinto / Prize

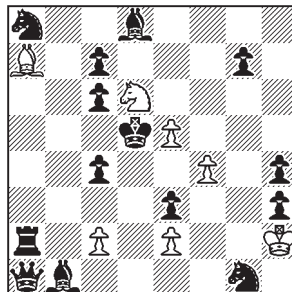
a#3 2.1.1... 5+4

Abdelaziz Onkoud

Tehtävänäiekka 2013–14

Kunniamaininta /

Honourable Mention

a#3 2.1.1... 7+14

1.Le6 e3 2.Td5 Rd6+ 3.Ke5 R2c4#

1.Td4 g3 2.Ld5 Rc4 3.Ke4 Rfd6#

Omaperäinen tehtävä, jossa esiintyvät mustat kriittiset Grimshaw't sekä Umnov- ja viivästetyt Umnov-efektit, valkean vuorottelevat 2. ja 3. siirrot ja mallimatit kameleonttitoistolla taloudellisessa ja avoimessa Meredith-asemassa.

An original setting of black critical Grimshaw with Umnov and delayed Umnov effects, reciprocal W2-W3 moves and chameleon echo model mates in an economical and open Meredith position.

Kunniamaininta / Hon. Mention: A. Onkoud (MAR) (4092, TN 6/2013)

1.Rxe2 Rxc4 2.Rd4 Rd2 3.Re6 c4#

1.Lxc2 Lxe3 2.Lf5 Lf2 3.Le6 e4#

Zilahi-teema ja valkea näennäinen puolikiinnitys, valkean epäsuorat päästöt, mustan lyöntirauvaukset, kaksi tukintaa e6:ssa ja mallimatit.

Combination of Zilahi theme with white pseudo half-pin, white indirect self-unpins, black annihilation captures, double self-block on e6 and model mates.

Maininta / Commendation: J. Carf (FRA) (4045, 3/2013)

1.Tb4 Tc2 2.d4 cxb4+ 3.Kd5 Tc5#

1.Tf4 c4 2.Kd4 Td2+ 3.Kxe5 Txd5#

Tšumakov-teema kameleonttitoistomatein taloudellisessa Meredith-asemassa.

Chumakov theme with chameleon echo mates in an economical Meredith position.

Gevgelija, Syyskuu/September 2016

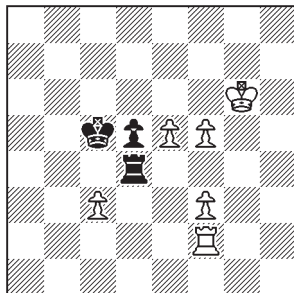
Živko Janevski

Kv. tehtävätuomari / *International Judge of the FIDE*

Jean Carf

Tehtäväniekka 2013–14

Maininta / *Commendation*

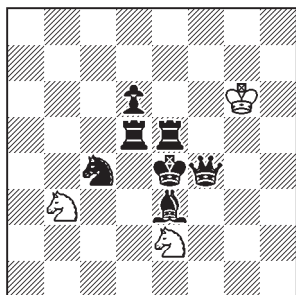
a#3 2.1.1... 6+3

[A] Ewald Reichel

DDR:n shakkiliiton T 1978

1. maininta /

1st Commendation

a#2 2.1.1.1 3+7

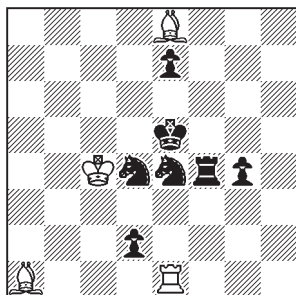
1.Ld4 Re1 2.Re3 Rd2#

1.Td4 Rg1 2.d5 Rc5#

[B] Živko Janevski

Boletim da UBP 1994–96

Maininta/*Commendation*

a#2 2.1.1.1 4+7

1.Kd6 Txe4 2.Re6 Le5#

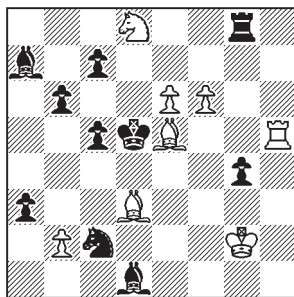
1.Kf5 Lxd4 2.Rf6 Te5#

[C] György Bakcsi

Vízügyi Chess Club TT 1996

1.–2. palkinto /

1st–2nd Prize

a#2 4.1.1.1 8+10

1.Tg5 Th7 2.Txe5 Td7#

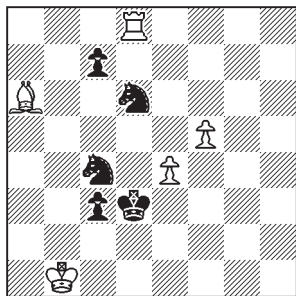
1.Le2 Lb5 2.Lc4 Lc6#

1.Rd4 Rc6 2.Rxe6 Re7#

1.c4 b3 2.c5 bxc4#

[D] Valentin Lider

Schach-Echo 1963

a#3 2.1.1... 5+5

1.c5 Lc8 2.Re3 Ld7 3.Rxe4 Lb5#

1.c6 Tb8 2.Rxe4 Tb5 3.Re3 Td5#

Monet kiitokset Živkolle hänen harkitusta ja huolellisesti toteutetusta tuomiostaan. Mahdolliset huomautukset tuomiota vastaan tulee lähettää minulle viimeistään 3 kuukauden kuluessa lehden kannessa ilmoitetusta julkaisupäivästä. / *Many thanks to Živko for his well-thought and carefully prepared award. Any claims should be addressed to me no later than 3 months after the date shown on cover [HF]*

Tuomio: Tehtäväniekka 2015 satutehtävät, fairy award

Hyvät shakkiystävät! Sain Kenneth Soljalta kunnian tuomita *Tehtäväniekka* -lehden vuoden 2015 satutehtävät. Tehtäviä oli 90. Tehtävien taso oli keskinkertainen, ja monet esittivät tuttuja ideoita, mutta jotkin tehtävät luonnollisesti viehättivät silmääni. Jaoin tehtävät kahteen ryhmään, joista A-ryhmässä, 82 tehtävää, käytettiin normaalinappuloita, kun taas B-ryhmässä, 8 tehtävää, käytettiin satunappuloita. Tuomioni on seuraava:

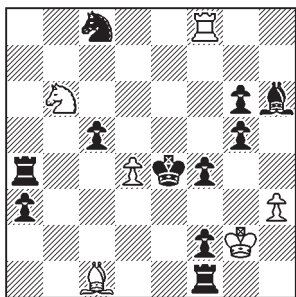
Dear chess friends, I received from Kenneth Solja the honour to judge the fairy problems of Tehtäväniekka 2015. There were 90 problems. The level was in the middle, with many series of the same ideas, but some compositions of course attracted my eyes. I divided the tourney in two sections. Section A, 82 problems, for those using orthodox pieces and Section B, 8 problems, for the fairy pieces. Here is the award:

A-ryhmä (normaalinappulat) / Section A (orthodox pieces)

Pierre Tritten

Tehtäväniekka 2015

1. palkinto / 1st Prize

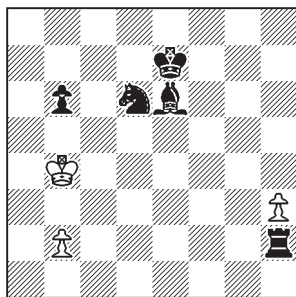

a#2   3.1.1.1   6+11
Take & Make

Pierre Tritten

Tehtäväniekka 2015

1. kunniamaininta /
1st Hon. Mention

a#2,5   0.2.1.1.1.1   3+5
antipodi-antikirke
Antipodean Anticirce

1. palk./1st Prize: P. Tritten (FRA) (4268, *TN* 2/2015)

1.Lxf8(Lf6) Lxa3(La2) 2.Kf5 Rxc8(Rd6)#;
1.Txc1(Td2) Rxa4(Rb4) 2.Ke3 Txc8(Te7)#;
1.Rxb6(Rc4) Tf6 2.Kd5 Lxf4(Lf3)#

Syklistä Zilahiä Take & Make -satuehdolla (joka on yksi laatijan suosikkiteemoista). Vaikka vsh3 on hyödytön ratkaisuisissa 2 ja 3 (jos vsh3 korvattaisiin msg4:llä, silloin 3. ratkaisu ei toimi), annan tehtävälle 1. palkinnon sen monimutkaisen mekanismin ansiosta.

Cyclic Zilahi in T&M (one of the favourite themes of the author). Despite the fact that white Pawn h3 is no use in sol. 2 & 3 (with a black Pawn g4 instead, the var. 3 doesn't work any more) I gave this problem the first prize for the complexity of the mechanism.

1. kunniamaininta / 1st Hon. Mention: P. Tritten (FRA) (4236, *TN* 1/2015)

1.- b3 2.Rc4 bxc4(Dg8)
3.Txh3(Td7) Df8#; 1.- Ka4
2.Lg4 hxg4(Dc8) 3.Txb2(Tf6)
De8#

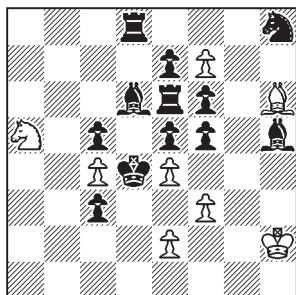
Sotilas-zilahi, jossa mL ja mR uhrataan, jotta valkean b- ja h-sotilaat saadaan korottumaan. Valkea D tekee matin kahdella eri tavalla; mattikuviot ovat nimeltään kyyhkysenpyrstö ja pääkysenpyrstö (ne ovat tavallaan olkainmatin muunnoksia, HT). Mukavaa sisältöä vain 8 nappulalla.

Pawn Zilahi where black Bishop or Knight is sacrificed to allow the promotion of "b" or "h" pawn. The mate is given by a Queen with two variations of the "gueridon mate" (in French!) Nice content in only 8 pieces.

**Valerio Agostini,
Gabriele Brunori &
Antonio Garofalo**

Tehtävänäiekkä 2015

2. kum / 2nd Hon. Mention

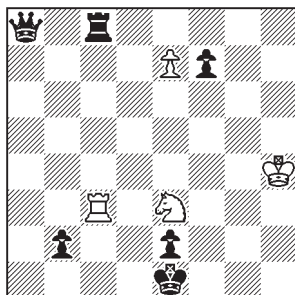
a#2   2.1.1.1   8+12

b) -♠c4
Andernach

Michel Caillaud

Tehtävänäiekkä 2015

3. kum / 3rd Hon. Mention

a#2   4+6

b) ♖c3→f3
kirke / Circe

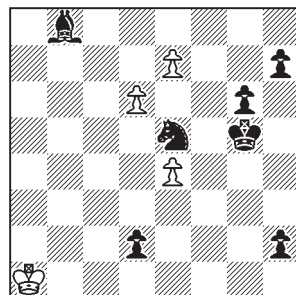
Jorma Paavilainen

Omistus / Dedicated to

Antti Parkkinen

Tehtävänäiekkä 2015

4. kum / 4th Hon. Mention

a=5   4+7

2. kunniamaininta / 2nd Hon. Mention: V. Agostini, G. Brunori & A. Garofalo (ITA) (4293, TN 3/2015)

- a) 1.Lxf7(v) Lxe6(m) 2.Lxc4(v) e3# ja 1.Rxf7(v) Rxd6(m) 2.Rxc4(v) Le3#;
b) 1.Lxf7(v) Lxe6(m) 2.Lc4 Rc6# ja 1.Rxf7(v) Rxd6(m) 2.Rc4 Rb3#

Hyvä kaksostus; molemmissa muodoissa on kaksi ratkaisua. Kolme Andernach-värimuutosta a-muodon ratkaisuisissa ja matit e3-ruudulta, mutta vain kaksi värimuutosta b-muodossa, jossa m2-siirrot ovat tukintoja.

A good twinning with two solutions. Three Andernach changes of colour in variation a) and mates on the same e3 square. In variation b) two changes only with self block at the end.

3. kunniamaininta / 3rd Hon. Mention: M. Caillaud (FRA) (4235, TN 1/2015)

- a) 1.Dg2 Rxg2(Dd8)+ 2.Kd1 exd8T#; b) 1.Da1 Rd1 2.exd1T(Rb1) e8T#

Kiinnostava idea: saman sotilaan korotukset torniksi. Tätä korotettua tornia ei voi lyödä kirke-syntymien takia (a1:een tai h1:een).

Interesting idea of promotion in Rook of

the same pawn. The promoted Rook cannot be captured because of the rebirth.

4. kunniamaininta / 4th Hon. Mention: J. Paavilainen (FIN) (TN 1/2015, s. 21)

- 1.d1L d7 2.h1T d8D 3.Th6 Dxb8 4.Lh5 e8R 5.Rg4 Dg3=

Pattiiin päättyvä kaksivärinen täyskorotus. Tämä ei ole teeman ensimmäinen toteutus apupateissa, mutta pattiaseman mustien upseerien vankila on mielenkiintoinen.

Stalemate with bicolor AUW. Not the first achievement of the theme in h=n but the jail of the three black pieces at the end is interesting.

5. kunniamaininta / 5th Hon. Mention: A. Parkkinen (FIN) (4250, TN 1/2015)

- 1.g4 Kh2 2.g3+ Kh3 3.Rf2+ Kh4 4.Kf4 La3 5.Te5 Ld6 6.Le4 Ta4 =

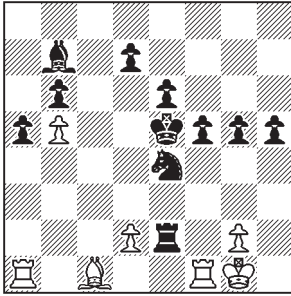
Antti Parkkinen julkaisi monia pattitehtäviä vuonna 2015. Tässä tehtävässä minua miellyttivät erityisesti loppuaseman kolme odottamatonta kiinnitystä.

Antti Parkkinen produced a lot of stalemates in 2015. This one attracted me particularly with three unexpected pins at the end.

Antti Parkkinen

Tehtävänäiekkä 2015

5. kum / 5th Hon. Mention

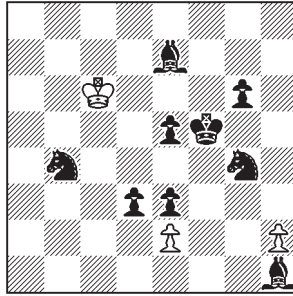
a=6

7+11

Unto Heinonen

Tehtävänäiekkä 2015

6. kum / 6th Hon. Mention

s#70

3+9

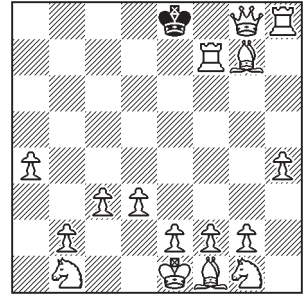
valkea lyhinsiirtoinen
White Minimum**Michel Caillaud**

Omistus / Dedicated to

Unto Heinonen

Tehtävänäiekkä 2015

7. kum / 7th Hon. Mention

sarjasiirtois-jp 25

16+1

Series PG in 25 moves

6. kunniamaininta / 6th Hon. Mention: U. Heinonen (FIN) (4344, TN 4/2015)

1.Kb6 2.Kb5 3.Ka5 4.Ka4 5.Ka3 6.Kb3
7.Kb2 8.Kb1 9.Kc1 10.Kd1 11.Ke1 12.Kf1
13.Kg1 14.Kxh1 15.Kg1 16.Kf1 17.Ke1
18.Kd1 19.Kc1 20.Kb1 21.Kb2 22.Kb3
23.Ka3 24.Ka4 25.Ka5 26.Kb5 27.Kb6
28.Kb7 29.Kc7 30.Kd7 31.Kxe7 32.Kd7
33.Kc7 34.Kb7 35.Kb6 36.Kb5 37.Kxb4
38.Kb3 39.Kb2 40.Kb1 41.Kc1 42.Kd1 43.Ke1
44.Kf1 45.Kg1 46.Kg2 47.Kg3 48.Kh3
49.Kh4 50.h3 51.exd3 52.d4 53.d5 54.d6
55.d7 56.d8L 57.Le7 58.Lf6 59.Lg5 60.Kg3
61.h4 62.h5 63.h6 64.h7 65.h8D 66.Dh7
67.Dh6 68.Dh5 69.Dh4 70.Dxg4#

Unto Heinonen julkaisi vuoden 2015 aikana TN-lehdessä 11 sarjasiirtoista mattitehtävää melko vähän tutkitulla satuehdolla valkea lyhinsiirtoinen. Tämä tehtävä on niistä pisin, ja se oli todennäköisesti laatijan lopullinen päämäärä. Kuten monissa suorissa sarjasiirtoisissa tehtävissä vK:n on lyötävä mustia nappuloita oikeassa järjestyksessä, kunnes se lopulta pääsee h4:ään. Sen jälkeen 50.h3 sallii valkean pelata exd3. Tätä seuraa valkean sotilaan korotus – lähetiksi, jotta valkea voi pelata Le7-f6-g5 shakkaamatta.

Siirron 60.Kg3 jälkeen h-sotilas on vapaa korottumaan kuningattareksi ja palaamaan hitaasti tekemään mattia ruudulta g4.

In Tehtävänäiekkä 2015 Unto Heinonen published 11 problems in sd#n with white Minimum, a somewhat unexplored condition. This problem is the longest, probably the ultimate goal of the author. As in many sd#n the black pieces have to be captured by white King in good order till white King reaches h4. Then 50.h3 allows white to play exd3. The promotion of the d Pawn follows...in Bishop allowing Be7-f6-g5 (without check). After 60.Kg3, the h Pawn is free to promote in Queen and come back slowly to mate in g4.

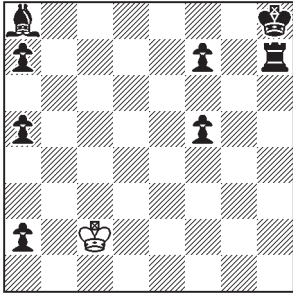
7. kunniamaininta / 7th Hon. Mention: M. Caillaud (FRA) (4252, TN 1/2015)

1.a4 2.Ta3 3.Th3 4.c3 5.Dc2 6.Dxh7 7.Dxg8
8.Txh8 9.h4 10.Th3 11.Td3 12.Txd7 13.d3
14.Lf4 15.Lxc7 16.Lxd8 17.Txb7 18.Txb8
19.Txc8 20.Txa8 21.Txa7 22.Lxe7 23.Lxf8
24.Txf7 25.Lxg7#

Tämä tehtävä on uusi yritys (jota ei ole täysin tarkistettu tietokoneella...) laatia ennätyskellisen lyhyt sarjasiirtoinen johtopeli, jonka loppuasemassa mustalla on vain K.

Henry Tanner

Omistus / *Dedicated to*
Antti Parkkinen
Tehtäväniekka 2015
kiitosmaininta /
Commendation

a=12

1+8

Aiempi ennätys oli 28-siirtoinen: Unto Heinonen, omistettu Michel Caillaud'lle (!), 2672, *ST* 1/2004. On aina vaikuttavaa nähdä yksinäinen mK hyvin lyhyessä ajassa. Toivottavasti tehtävä ei käryä.

New attempt (not fully computer-tested...) for record of shortest Series Proof Game leaving black King alone. Previous record was in 28 moves: Unto Heinonen, dedicated to Michel Caillaud (!), Suomen Tehtäväniekat 2004. Always impressive to see black King alone in a very short time. We hope there will be no cook.

Kiitosmaininta / Commendation: Henry Tanner (FIN) (s. 21, *TN* 1/2015)

1.Kg7 Kb3 2.a4+ Kxa4 3.a5 Kxa5 4.Kf6 Kb6 5.Ke5 Kc7 6.f6+ Kd8 7.Te7 Kxe7 8.Kd4 Kxf6 9.Kc3 Kxf5 10.Le4+ Kxe4 11.Kb2 Kd3 12.Ka1 Kc2=

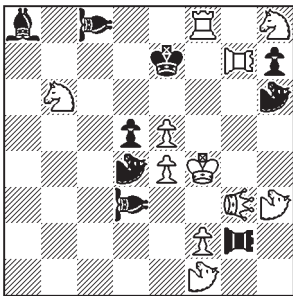
Molempien kuninkaiden pitkä marssi: sillä aikaa kun vK lyö mustia nappuloita ja palaa alkuperäiselle c2-ruudulleen, mK päätyy vastakkaiseen nurkkaan patitettavaksi.

A long march for the two Kings: during the time white King captures black pieces then returns to its original square c2, black King reaches the opposite corner to be stalemated.

B-ryhmä (satunappuloita) / Section B (fairy pieces)

James Quah

Tehtäväniekka 2015
Palkinto / *Prize*

#2

11+9

♔=L-leijona (LL) / Bishop-Lion

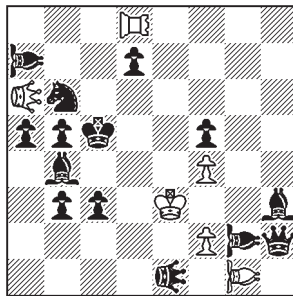
♖=ruusu-leijona (RL) / Rose-Lion

♘=leijona (LI) / Lion

♙=T-leijona (TL) / Rook-Lion

Ladislav Salai jr & Michal Dragoun

Tehtäväniekka 2015
1. kum / *1st Hon. Mention*

a#2

4.1.1.1

6+14

♔♙=Vao

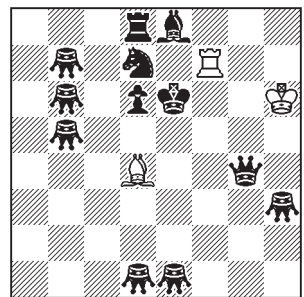
♙♘=Leo

♙♚=Pao

Janne Syväniemi

omistus / *dedicated to*
Antti Parkkinen
Tehtäväniekka 2015

2. kum / *2nd Hon. Mention*

sa=9

3+12

♙♚=heinäsiirretty (H) / Grasshopper

Palkinto / Prize: James Quah (SGP) (4267, TN 2/2015)

Tehtävä esittää vaikeaa Djurasevic 4x2 -teemaa. Kuvioasemassa musta tornileijona g2 vartioi valkeaa tornileijonaa g7:ssä, joten välitön antipatterin TLg7/Rf7 luominen siirrolla 1.Rf7+ kumoutuu siirtoon 1.- TLxg7!

1.Rf7+? TLxg7! ja 1.Rxc8+? Kd7!. Teemahoukutus 1.RLd6? A (2.LIa3# B);

1.- LLg6 (TLg2:n linjan katko) 2.Rf7# C; 1.- LLf5 (RLh6:n linjan katko) 2.Rxc8# D; mutta 1.- RLf1! (2.LIa3+ RLf1xa3!). Jos 1.LIg3~? (2.Rf7#) niin 1.- LLf5! kumoaa.

Niinpä alkusiirto on: 1.LIa3!! B (2.Rf7# C, mutta ei 2.RLd6?? sillä tämä siirto on nyt mahdoton) 1.- LLg6 2.Rxc8# D (matti, koska mustan puolustussiirto avasi RLh3:n linjan d7:ään); 1.- LLf5! (mustan jatkettua puolustusta...) 2.RLd6# A ...ja samalla duaalinvälttöä: #-siirtona ei käy 2.Rxc8+?, koska RLxc8!. Musta lähettileijona on ratkaisussa aktiivinen kahden mustan leijonanappulan linjalla (se mahdollistaa TLg2:lle ja RLd4:lle pääsyn g7:ään), kun taas teemahoukutuksessa nuo mLL:n kaksi siirtoa katkovat mustan linjoja (TLg2:n ja RLh6:n).

The problem shows the difficult theme Djurasevic 4x2. In the beginning position white Rook-Lion g7 is threatened by Rook-Lion g2 so the immediate creation of an antibattery RLg7/Sf7 by 1.Sf7+ is refuted by 1.- RLxg7!.

1.Sf7+? RLxg7!; 1.Sxc8+? Kd7!. Thematic try: 1.ROLd6 A? (2.LIa3# B) 1.- BLg6 (interference of the RLg2) 2.Sf7# C; 1.- BLf5 (interference of the ROLh6) 2.Sxc8# D, but 1.- ROLf1! (2.LIa3+ ROLf1xa3!). If 1.LIg3~? (2.Sf7#) BLf5! refutes.

So the key is instead: 1.LIa3 B !! (2.Sf7# C and not 2.ROLd6 A??; impossible: anti-reversal effect) 1.- BLg6 (opening the line of the ROLh3) 2.Sxc8# D; 1.- BLf5! (2nd degree...) 2.ROLd6 A# ...with the anti-dual: 2.Sxc8+? ROLxc8!. The black Bishop-Lion is active in the real play on the lines of two black Lion pieces (giving RLg2 and ROLd4

Niille, jotka eivät ole hoitaneet jäsenmaksujaan, ei enää lähetetä *Tehtäväniekka*-lehteä. Viimeinen maksukehoitus on heille lehden välissä. Jos asiassa on epäselvyyttä, ota yhteyttä taloudenhoitajaan (yhteystiedot 2. kansisivulla).

access to g7) whereas in the thematic try those two moves by the BL are interferences on the black lines (of RLg2 and ROLh6).

1. kunniamaininta / 1st Hon. Mention: L. Salai jr (SLO) & M. Dragoun (CZE) (4269, TN 2/2015)

1.Dxf4+ Kxf4+ 2.LEe3 fxe3#; 1.Dg3+ fxc3+ 2.LEf2 Kxf2#; 1.LEd1 Pxd1 2.Kd5+ Kd3#; 1.LEf1 LExf1 2.Kc4+ Ke2#

Neljä ratkaisua kiinalaisilla nappuloilla, kuuluisan laatijaparin klassinen mutta vaikeuttava luomus. On sääli, että yhtä mattisiirtoa ei tee valkea kuningas.

Four variations with the Chinese family, a classic but impressive composition by the famous tandem of composers. One regrets that one of the mates is not given by a white King move.

2. kunniamaininta / 2nd Hon. Mention: J. Syväniemi (FIN) (s. 21, TN 1/2015)

1.Re5 2.Td7 3.Te7 4.Hxf7 5.Kf6 6.De6 7.Hhd7 8.Hbf5 9.H1d5 La1=

Mustan D:n ja T:n vangitseminen heinäsiirkoilla on hyvin omaperäinen idea. Huomatkaa viimeinen siirto, 9.- La1, jolla estetään heinäsiirkoja liikkumasta!

A very original idea of incarceration of black Queen and Rook by the Grasshoppers. Note the final move 9.- Ba1 not to allow Grasshoppers to move!

Kiitosmaininta / Commendation: K. Solja (FIN) (4298, TN 3/2015)

1.nAd2 nCc1+ 2.Kd3 nCd7 3.nAc4+ nCb5 4.Kd4 nAd6
5.nCb8+ nCd3+ 6.Kd5 nAc8 7.Kc6+ Kd8 8.Kb7 nAc2 9.nCa6
nAc8#

Apuitemattivaatimuksen, kahden kuninkaan ja kahden neutraalin nappulan sekä KōKon ja pisinsirtoisen yhdistelmä on hyvin rikas. Laattija tutkii sitä hyvin mielellään käyttäen tuntemattomia satunappuloita!

The combination hs#n with 2 Kings and two neutral pieces in Koko + Maximum is very rich. The author adores to explore it with unknown fairy pieces!

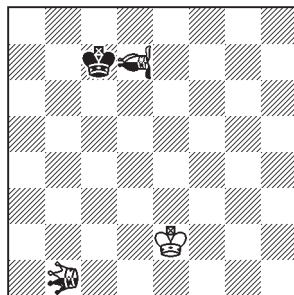
Sebastien Luce

lucechecs@gmail.com

Clichy 12. syyskuuta / September 12, 2016

Mahdolliset huomautukset tuomiota vastaan tulee lähettää satutehtäväosaston toimittajalle viimeistään 3 kuukauden kuluessa lehden kannessa ilmoitetusta julkaisupäivästä. / *Any claims should be addressed to the editor of the fairy originals no later than 3 months after the date shown on cover.*

Kenneth Solja
Tehtäväniekka 2015
kiitosmaininta /
Commendation

ai#9

1+1+2

Köko

pisinsirtoinen / Maximum

♠=kardinaali / Cardinal

♙=amatsoni / Amazon

Syyspäivät 2016

ST:n syyspäivät pidettiin 5.–6.11.2016 Anttilan Marjatilalla Kokemäellä, jonne saapui kaksitoista osallistujaa.

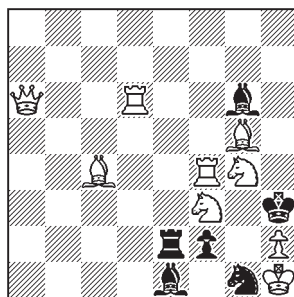
Ratkaisukilpailu Neal Turnerin johtamana oli yksi helpoimpia koskaan, mutta tarjosi silti – tai ehkä sen takia – nautinnollisia ratkaisuhetkiä. Huolellisin ratkaisija voitti maksimituloksella mm. hätköineet suurmestarit.

1. Kari Karhunen	60/180 min
2. Pauli Perkonjoja	59/106
3. Jorma Paavilainen	58/132
4. Henry Tanner	47,5/180
5. Harri Hurme	46/180
6. Janne Syväniemi	41,5/180
7. Jukka Tuovinen	36/177
8. Mikael Grönroos	25/170
9. Kari Valtonen	21,5/125
10. Antti Parkkinen	17/177

Näytteenä ratkaisukilpailusta kaksisiirtoinen, jonka kolme houkutusta ja ratkaisu muodostavat näyttävän kokonaisuuden.

Udo Degener

1. palk. Troll 2003–04

2#

9+6

Alkuasemassa Te2:n kaikkia siirtoja seuraa Lf1# ja Lg6:n siirtoja halkaisijalla b1-h7

Th6#. Valkea voi rakentaa neljällä tavalla patterin, jossa jompikumpi ratsu on etunappulana.

Jos takanappulaksi siirtyy lähetti, niin vD:n linja avautuu ruutuun f1: 1.Le6? Txe6 2.Df1#, mutta valkean itsekatkoa hyödyntävä 1.- Lf5! torjuu.

Jos takanappulaksi siirtyy torni, niin vD:n linja avautuu ruutuun h6: 1.Td3? Lxd3 2.Dh6#, mutta valkea on katkaissut lähettinsä linjan ruutuun f1 ja 1.- Te3! torjuu.

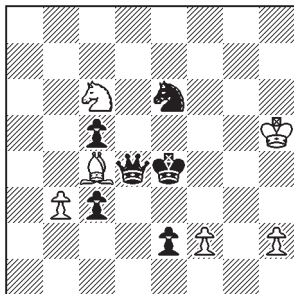
Myös a6:ssa vaaniva kuningatar voi tulla peliin, mutta 1.Da3? kumoutuu patterilinjan katkoon 1.- Lc3! Vielä on jäljellä yksi mahdollisuus, joka onkin oikein: 1.Dc8! [2.Rxf2#] 1.- Lf5 2.Th6#, 1.- Te6 2.Lf1#.

Tehtävä löytyy myös *FIDE-albumista 2001–2003*, jossa se sai huippupisteet 11/12.

Syyspäivien laadintakilpailu käytiin teemasta ”nappula siirtyy vastaavalla tavalla tietyn linjan molemmille puolille”. Seitsemän tehtävää valmistui osallistujien yhteistuomioon. Selvästi parhaaksi arvioitiin apumatti, jonka jokainen siirto on teeman mukainen ja mK:n siirrot muodostavat vanhan kunnan kuningastähden.

Hannu Harkola

1. palk. ST Syyspäivät 2016 TT

a#2   2 ratkaisua   6+6
b) Rc6→h4

a) 1.Dd2 Lxe6 2.Kd3 Lf5#, 1.Dd6 Lxe2 2.Kd5 Lf3#; b) 1.Dxf2 Rg2 2.Kf3 Ld5#, 1.Df6 Rg6 2.Kf5 Ld3#

Ohjelmassa oli lisäksi keskustelua, esitelmiä ja mukavaa yhdessäoloa. Heikki Lukkarisen tehtävien korjauskilpailun satoa käytiin läpi ja keskustelu oli vilkasta.

Seuraava tapaaminen sovittiin alustavasti ensi huhtikuun toiseen viikonloppuun, 8.–9.4.2017. Merkintöjä kalentereihin, olkaa hyvä!

Lehtitilaukset vuodelle 2017

ST välittää edelleen jäsentensä ulkomaisten tehtävälehtien tilauksia. Nykyisin on varsinkin euromaihin helppo itsekkin maksaa tilaus nettipankilla, mutta jos haluat ST:n hoitavan ne, niin menettely on seuraava:

1) Alla on lueteltu tilattavat lehdet ja niiden hinnat vuonna 2016. Tilaukset on ilmoitettava taloudenhoitajalle vuoden loppuun mennessä mieluiten sähköpostilla (EG-lehti 15.12. mennessä).

2) Yhteistilaukset lähetetään lehdille sähköpostilla heti tammikuun alussa. Samalla pyydetään vahvistus maksettavasta summasta.

3) Maksut lähetetään lehdille vastausten tultua.

4) Tilaushintoihin lisätään pankin kulut ja mahdolliset postikulut laskutuksesta.

5) Tilaajilta peritään maksut, kun kaikki lehdet on maksettu kustantajille. Ei siis ennakkomaksuja, kiitos.

Lehdet ja tilaushinnat v. 2016:

<i>Die Schwalbe</i>	35 €
<i>EG</i>	25 €
<i>feenschach</i>	40 €
<i>Probleemblad</i>	35 €
<i>Problemskak</i>	28 €
<i>Springaren</i>	35 €
<i>StrateGems</i>	25 £
<i>The Problemist</i>	25 £

Heikki Lukkarisen tehtävien korjauskilpailun tulokset

Syyspäivillä 2016 käsiteltiin Heikki Lukkarisen virheelliseksi osoittautuneiden tehtävien korjauskilpailu. Kilpailu julistettiin *Tehtäväniekka* 2/2016:ssa sivuilla 86–87.

Korjattavia tehtäviä oli viisi.

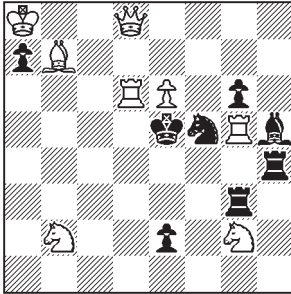
Korjausehdotuksia tuli seitsemältä laa-

tijalta: Unto Heinonen, Harri Hurme, Teppo Mänttä, Pauli Perkonoja, Janne Syväniemi, Henry Tanner ja Kari Valtonen.

Korjauksia arvioitaessa huoneentauluna oli korjauskilpailun julistuksen teksti ”Korjattujen tehtävien sisällön on oltava mahdollisimman lähellä alkuperäistä tehtävää.”

Kohde 1

Heikki Lukkarinen
Aseveli 20.2.1941

2#

8+8

1.Ta6! (2. Dh8#)

1.- Lg4/Lf3 2.Rc4/Rd3#

(1.- Txg2/Txg5 2.Rd3#)

Sivuratkaisu: 1.e7! (2.e8D#)

Tähän tuli useita erilaisia korjauksia. Parhaiksi arvioitiin

1) Janne Syväniemi:
vRg2→e6, mRe2

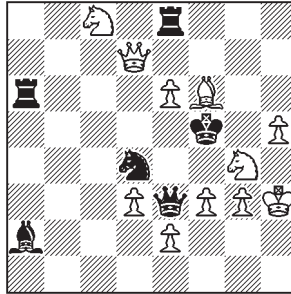
- tekijänratkaisu pysyy ennallaan, nappulamäärä vähenee yhdellä

2) Pauli Perkonoja, Henry Tanner: mDh4 tai Kari Valtonen: mDg3

- nappulamäärä pysyy ennallaan, lisämuunnelma 1.- Dxc5 2.Rc4#. Pitkään keskusteltiin siitä, onko lisämuunnelma tehtävälle eduksi vai haitaksi.

Kohde 2

Heikki Lukkarinen
Uusi Aura 27.10.1940

2#

11+6

1.Lh4! (2.Df7#)

1.- Dxe6 (Dh6, Dg5) 2.e4#

1.- Lxe6 2.Dh7#

1.- Texe6 (Te7, Tf8) 2.Re7#

1.- Taxe6 (Ta7) 2.Rd6#

1.- De5 2.Rh6#

Sivuratkaisu: 1.Df7! (2.Ld8/Le7/Lh4/Rxe3#)

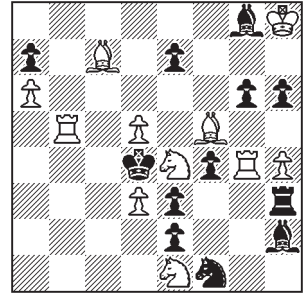
Yksi perustapa korjata tehtävä on tehdä seuraavat muutokset: Lf6→e7, -vse2, vLf3 ja

- mRd4, kuten alkupe-
räisessä tehtävässä (Janne Syväniemi) tai

- msd4 (Harri Hurme)
Teppo Mänttä ja Kari Valtonen päätyivät tahoillaan itsenäisesti samaan korjaukseen: Lf6→e7 & +mRc2

Kohde 4

Heikki Lukkarinen
Schackvärlden 4/1939

3#

11+12

1. Lc8! (2. La5)

1.- f3 2.Rg3+ Kc3 3.La5#

1.- Rd2 2.Rc3 (3.Rxe2#)

Kxc3 3.Le5#

1.- Rg3/Lg3 2.Le5+ Kxe5

3.Rf3#

1.- Le6/e6 2.Tb4+ Kxd5
3.Lb7#

1.- Lxd5 2.Le6 Lxe6 3.Le5#

Sivuratkaisu: 1. Tb4+ Kxd5
2.Tb5+ Kc6 3.Tc5#

Parhaaksi arvioitu korjaus:

Harri Hurme: vsa6→a4,
-mse7, nappulamäärä 11+11.
Alkusiirto on nyt 1.Lxc6!
(2.La5) Muunnelmiin tulevat seuraavat muutokset:

- 1.- Le6/e6 2.Tb4+ pois-
tuu

- uusi muunnelma 1.- a6

2.Lb6+ Ke5 3.d4#

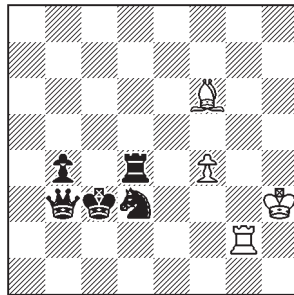
Tehtävään saatiin kaksi muutakin hyvää korjausta.

Pauli Perkonoja, Teppo Mänttä: +vs4, vTb5→a5, vLf5→c8, nappulamäärä 12+12. Alkusiirto on 1.Tb5! ja kaikki alkuperäiset muunnemat säilyvät.

Kari Valtonen: vKh8→d8, vLf5→c8, +vsc4, +msd5, nappulamäärä 11+13. Alkusiirto on 1.cxd5! ja tässäkin kaikki alkuperäiset muunnemat ovat ennallaan.

Kohde 5

Heikki Lukkarinen
Uusi Suomi 1.5.1938

**Vaihdelma: 1.- Tg1 2. Kb2
Lxd4+ 3. Ka2 Ta1#
Ratkaisu: 1. Re5 Lh8 2.
Td2 Tg7 3. Rd3 Tc7#**

Sivuratkaisu: 1. Kc4 Ld8 2.
Kb5 Tg5+ 3. Ka4 Ta5#

Tehtävään tuli periaatteessa useita samankaltaisia korjauksia, joita ei asetettu paremmuusjärjestykseen:

Unto Heinonen: +msb5
Teppo Mänttä: +v/msf5
Kari Valtonen: +msd5

Kohde 3, 3#

Tehtävä ei ilmeisesti ole korjattavissa.

Korjaukset julkaistaan aikanaan Lukkarisen tehtäväkokoelmassa. Kiitokset korjaajille!

13. kansainvälinen ratkaisukilpailu (ISC)

Kilpailun Suomen osuus pidetään sunnuntaina 29.1.2017 alkaen klo 12 Helsingin Shakkiareenalla, Hiomotie 10, 00380 Helsinki. Kilpailussa on kolme ryhmää:

1) Kokeneet ratkaisijat. Kaksi kahden tunnin jaksoa, kummallakin kuusi tehtävää (2-, 3- ja monisiirtoinen mattitehtävä, lopputehtävä, apumatti ja itsematti). Tulokset

vaikuttavat rating-pisteisiin.

2) Alle 1700 rating-pisteen olevat tai luokittelemattomat ratkaisijat. Kaksi kahden tunnin jaksoa, kummallakin neljä tehtävää.

3) 29.1.2004 jälkeen syntyneet. Ratkaisuaika kaksi tuntia, matti- ja lopputehtäviä.

Jaksojen välissä on puolen tunnin kahvitauko.

Vuoden 2016 suomalainen shakkitehtävä

Suomen tehtäväniekat ry julistaa kilpailun Vuoden suomalaisen shakkitehtävän arvosta Suomessa asuville tai Suomea edustaville laatijoille. Laatija saa osallistua kilpailuun korkeintaan kolmella tehtävällä, jotka voivat olla mitä tehtävätyyppiä tahansa. Yhteistehävät lasketaan laatijan osuuden mukaisesti, puolet – kolmasosa – neljännes jne. Tehtävä osallistuu julkaisuvuotensa mukaiseen kilpailuun, vuonna 2016 julkaistut tehtävät siis kilpailuun tittelistä Vuoden 2016 suomalainen shakkitehtävä.

Ehdokkaat on lähetettävä viimeistään 31.1.2017 yhdistyksen sihteerille, yhteys-

tiedot 2. kansisivulla. Vuoden suomalaisen shakkitehtävän päättää yhdistyksen johtokunta tai johtokunnan valtuuttama(t) henkilö(t). Menestystehtävä julkaistaan yhdistyksen hallinnoimilla julkaisupaikoilla eli jäsenlehdessä *Tehtäväniekka*, Facebook-sivulla ja ST:n kotisivuilla internetissä. Mahdollisia muita julkaisupaikkoja ovat *Suomen Shakki*, lehtien shakkipalstat, kerholehdet jne.

Valittu tehtävä julkistetaan yhdistyksen vuosikokouksessa 25.2.2017.

Katso toisaalta tästä lehdestä kutsu vuosikokoukseen ja osallistu!

Lisäys tuomioon / Addition to the award ST 2008–2010 a#n

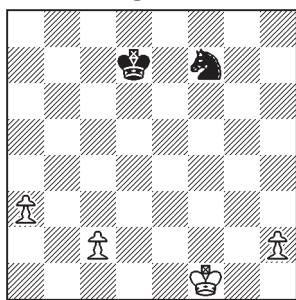
Harry Fougiaxis ilmoitti, että häneltä oli jäänyt pois kaksi erikoismainintaa Viktoras Paliulionisin tuomiosta, joka julkaistiin lehden edellisessä numerossa.

Harry Fougiaxis informed that he had missed two special commendations of Viktoras Paliulionis's award that was published in TN 3/2016.

Pierre Tritten

Suomen Tehtäväniekat 2008–10

Erikoismaininta / Special Commendation

a#5,5   2.1.1...   4+2

Erikoismaininta / Special Commendation:
P. Tritten (FRA) (3224, ST 3–4/2008)

1.- h4 2.Rg5 hxg5 3.Kc6 g6 4.Kb5 g7
5.Ka4 g8D 6.Kxa3 Db3#

1.- a4 2.Ke6 a5 3.Kf5 a6 4.Kg4 a7 5.Kh3
a8D 6.Kxh2 Dg2#

Miniatyri, joka esittää mustan kunin-
kaan marssit laudan vastakkaisille puolille

ja passiivisen pseudo-Zilahin. Matit ruuduilla,
joilla valkean sotilaat sijaitsevat alussa.

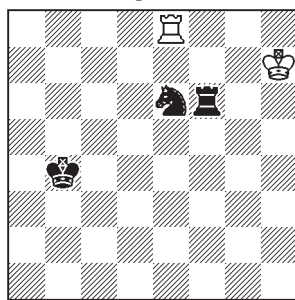
*A miniature showing marches of the
black king to the opposite sides of the board
and a passive pseudo-Zilahi. Mates on
the squares initially occupied by the white
pawns.*

Henry Tanner

omistus/dedicated to Timo Kallio 50 v.

Suomen Tehtäväniekat 2008–10

Erikoismaininta / Special Commendation

a#5   2+3

Erikoismaininta / Special Commendation:
H. Tanner (FIN) (sivu/page 125, ST 4/2010)

1.Kc5 Tf8 2.Kd6 Txf6 3.Ke7 Txe6+
4.Kf8 Kg6 5.Kg8 Te8#

Valkean tornin kierto vain viidellä nap-
pulalla.

*White rook Rundlauf with five pieces
only.*

POPEYE älypuhelimiin

Toimielias Dmitri Turevski on kehitellyt tavan, jolla suosittu ratkaisuoehjelma Popeye saadaan toimimaan älypuhelimissa ilman internet-yhteyttä. Parhaiten se soveltuu Android-käyttöjärjestelmään perustuviin laitteisiin, joissa on muistikorttipaikka, mutta näkyy toimivan myös Lumiassa ilman muistikorttia.

Ohjeita löytyy MatPlus-keskustelupal-
sulta (www.matplus.net).

talta (www.matplus.net).

Aseman syöttäminen onnistuu helposti nappuloita ruudulla siirtämällä, mutta Popeyeyn määrittelyt on hyvä osata, koska ne pitää näppäillä ennen ratkaisemisen käynnistystä. Sovelluksen kehittäminen on vielä kesken ja se kehittyyne aikanaan, mutta jo nyt se tarjoaa mukavan laadinnan apuvälineen.

Lisätietoa ja apua annetaan tarvittaessa.

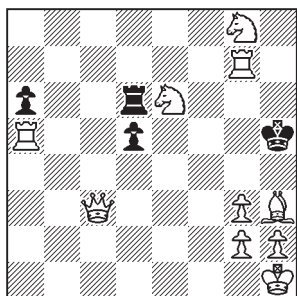
Ojasesta

Harri Hurme mainitsee edellisessä numerossa (s. 122–123) AG Ojaseen ensimmäisen kansainvälisen laadintamenestyksen vuodelta 1940 ja version vuodelta 1964. Tehtävällä on paljon lähisukulaisia.

Wurzburgin tehtävä **A** julkaistiin jälkipainoksena 1897 *České listy šachové*ssa. 1.Da1! (2.Txd5+ Txd5 3.Dd1+ Txd1#) Tb6 2.Th7+ Kg6 3.Db1+ Txb1#; 1.- Tc6 2.Rf6+ Kh6 3.Dc1+ Txc1#; 1.- Txe6 2.g4+ Kh4 3.De1+ Txe1#. Koska uhkaus on yksi muunnelmista, puuttuu siitä mustan kuninkaan siirryttäminen; koska uhka on temaattinen eikä ulkopuolinen, en näkisi muuta eroa siirtopakkoon, jos nyt ylipäänsä.

Viisinkertaisena idea esiintyi Itävallassa

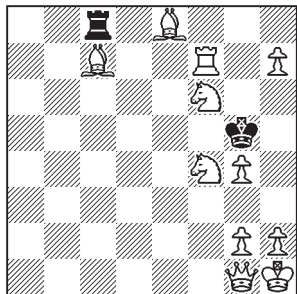
A) Otto Wurzburg viimeistään 1897

i#3

10+4

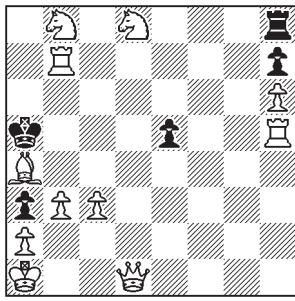
B) Siegmund Steiner *Wiener Schachzeitung* 1907

i#3

11+2

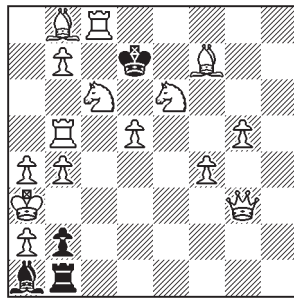
C) Saturnin Limbach *Československý Šach* 1950

i#3

11+5

D) AG Ojanen *Shakkivuosi* 1963

i#3

15+4

jo tuota pikaa (**B**). Daamikorotuslähtö ottaa kaksi pakoruutua. Niinpä Ojaseen tehtävät vuodelta 1940, P1019409 ja P1311435, edellinen albumissa, saattavat olla ensimmäiset puhtaahkot, jos vaatii neljä eri mK:n siirtoa ja viides muunnelma ei korvaa Steinerin alkusiirtoa.

Edelleen on Limbach (**C** 1.De1! sp.), ja vielä Rosolak pääsi albumiin vuonna 1964 (P1298765).

Kuusinkertainen esitys on Ojaseelta vuodelta 1964 (**D**), mutta valkean ja tietysti mustan toisia siirtoja on vain kolme. (1.d6! sp.) Tarkkuusvaa'alla tehtävistä löytää eroja, mutta mielestäni Ojaseen ja Rosolakin albumipisteet eivät ole paikallaan, Suomi teki oikein jättäessään Ojaseen tehtävän lähettämättä ystävyysjoukkuelaadintaan, ja Rusekin voittotehtävä P1111965 olisi pitänyt hylätä. Mitä Steinerin alkudaamikorotukseen tulee, on mielenkiintoista huomata, että tuomari W. Weber antoi kolmannen sijan samoin alkavalle tehtävälle, tosin siinä ei otettu pakoruutuja.

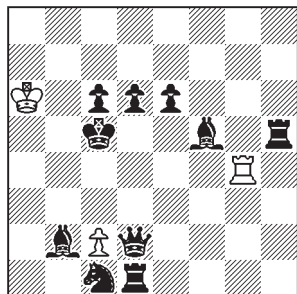
P.S. Harrille sattui lipsahdus, Suomi ei voittanut tätä vaan seuraavan, vuosien 1967–70 kilpailun.

P.P.S. Kiitos Henry Tannerille Limbachista ja Ojaseen kuusinkertaisesta ja mielipiteistä.

MENESTYNEITÄ SUOMALAISTEHTÄVIÄ 7

1) Jorma Pitkänen

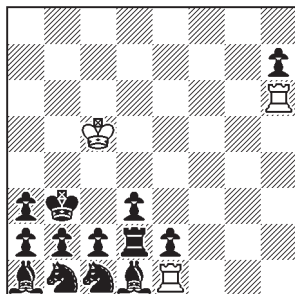
5. kum. *The Problemist* 2014

a#2 4.1.1.1 3+10

2) Jorma Pitkänen

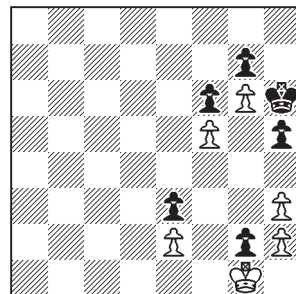
2. kum. *The Problemist* 2014

13# 3+13

3) Jorma Pitkänen

2. kum. *The Problemist* 2014

a#8 6+6

1) Jorma Pitkänen

1.Rb3 cxb3 2.Dd5 b4#, 1.Db4 c3 2.Td5 cxb4#, 1.Kd5 Kb6 2.Le5 c4#, 1.Ld3+ cxd3 2.Td5 Tc4#.

”An economical setting showing Albino theme with fourfold arrival effect on d5 by different black pieces (three of them are self-blocks). The mates on c4 are an additional bonus.”

Tuomari: Vitali Medintsev, *The Problemist* tammikuu 2016

2) Jorma Pitkänen

1.Th4 Kc3 2.Tc4+ Kb3 3.Tb4+ Kc3 4.Kb5 h6 5.Tc4+ Kb3 6.Kc5 h5 7.Tb4+ Kc3 8.Kb5 h4 9.Txh4 Kb3 10.Tb4+ Kc3 11.Tc4+ Kb3 12.Kc5 Rc3 13.Tb4#.

”Excellent cooperation between wK and wR to gain a tempo. Again multiple switchbacks, and a static black position with the threat to release the knights. To improve the economy, I would replace Re1 and Be1, exchange Sc1 and Ba1 and remove Bd1 and Pe2. The solution does not change, but the second white piece has an active role after 12.- R~ 13.Rb4”

Tuomari: Oto Mihalčo, *The Problemist* maaliskuu 2016

3) Jorma Pitkänen

1.Kg5 h4+ 2.Kxf5 h3 3.Kxg6 Kh2 4.Kh6 Kg3 5.g1D+ Kf4 6.g5+ Kf5 7.Db1+ Kxf6 8.Dh7 hxg5#.

”The highest-placed single-solution helpmate. It’s unusual to see a helpmate containing only pawns, and the merit of this problem is based on its overall impact rather than any single feature. The black king performs a modest Rundlauf while White eases his pawns forward to provide an escape for his king to slip away from g1 without capturing the g2 pawn. The final self-block on h7 by the black queen comes as a surprise and makes use of the diagonal b1-h7, cleared by Black’s earlier capture of the white pawns. While not deep, this is a good solver’s helpmate which creates an agreeable impression.”

Tuomari: John Nunn, *The Problemist* maaliskuu 2016

4) Teppo Mänttä

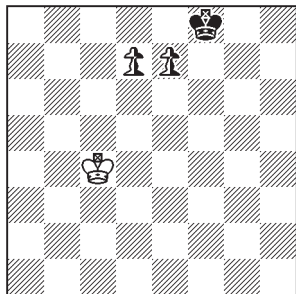
A 1.d8nD+ nDd3 2.e8nT nTe2 3.nDd5 nTe8 4.Kc5 nTe4 5.Kd6 nDg8 6.nDf7 nDf3 7.nTf4 nDc6 8.Ke7#

B 1.d8nL Kf7 2.e8nR nLf6 3.nRg7 nLc3 4.nRe6 nLg7 5.Kd5 nLd4 6.nRf8 nLg7 7.nRg6 nLd4 8.Ke6#.

Detta är snarast en variant av 4 Pr, med samma förvandlingar och samma matter.

4) Teppo Mänttä

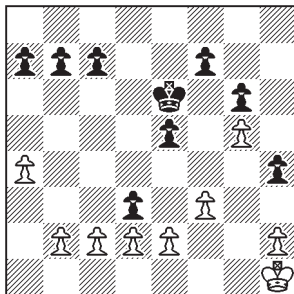
3. kum. Kjell Widlert 60 JT

8# 2 ratkaisua 1+1+2 johtopeli 18
pisinsiirtoinen, KöKo

5) Unto Heinonen

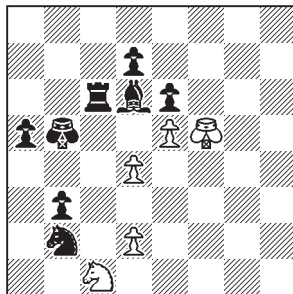
5. main. *Springaren*
kesäkilpailu 2013

9+9

6) Neal Turner

2. main. 37. TT Chess Com-
position Microweb 2015

i#2 SAT 5+8
kuninkaalliset heinäsiirrat
b5, f5

Denna version har två fördelar, nämligen normala bönder (i stället för Berolina) och en diskretare tvillingsförflyttning. Men den har den avgörande nackdelen att spelet är långt mindre intressant.

Teema: Mattitehtävä neutraalein nappuloin.

Tuomari: Kjell Widlert

5) Unto Heinonen

1.a4 d5 2.a5 d4 3.Ta4 d3 4.Td4 e5 5.Txd8+ Ke7 6.Txc8 h5 7.Txb8 h4 8.Txf8 Td8 9.g4 Td4 10.g5 Tg4 11.f3 Tg1 12.Kf2 Txf1+ 13.Kg2 Txd1 14.Txg8 Txc1 15.Txh8 Txb1 16.Th6 Txh1 17.Te6+ Kxe6 18.Kxh1 g6.

Ett bevisparti i 18 drag är aldrig något att fnysa åt, åtminstone inte för mig som dilettant på området. Två torn som rensar pjäser är dock en aning för mekaniskt och blodfattigt, både betraktat som temaexempel och som bevisparti i allmänhet, för att jag ska vilja placera det högt.

Teema: Kaikki siirrot samalla nappulalla.

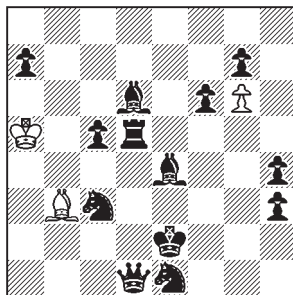
Tuomari: Lennart Werner

6) Neal Turner

1.rGxd7! (> 2.Re2+ rGf5#)
1.- Lc7+ 2.rGb7+ rGf5#
1.- Le7+ 2.rGf7+ Rc5#

7) Joose Norri

3. kum. Israel Ring Tourney
2013

a#5,5

3+13

1.- Lb4(f8) 2.rGd3+ Rc5#

Teema: Mustan shakkeihin vastataan shakatun valkean kuninkaan siirroilla.

Tuomari: Kjell Widlert

Katso tuomarin (hyvin mielenkiintoisia) kommentteja verkosta osoitteesta <http://www.jurajlorinc.com/chess/ann37tt.htm#award>.

7) Joose Norri

1.- La2 2.Th5 Lg8 3.Th7 gxh7 4.Dd4 h8R 5.Kd3 Rf7 6.Kc4 Re5#.

Tuomari: Kenneth Solja

8) Kenneth Solja

a) 1.SWa3(vsb4) b5 2.SWf7 (vEf8) b6 3.SWb8(vsa7) Eb7 (mSWb8)#

b) 1.Ea4(vSWb3) SWa3 (vsb4) 2.Eb7(vsa7) SWb6 (msa7) 3.Ea6(vsa7) SWb7 (vEa6)#

Tehtävien vaihto SW/E

9) Kenneth Solja

a) 1.- Kc6 2.SWf7(vSWg8) SWg7 (vSWf7) 3.Kc4 SWc5 4.Rb2 SWc2(vRb2)#

b) 1.- Ke4 2.SWh3(vSWg2) SWe3 3.Kc5 SWg4(vSWh3) 4.Mb4 SWd6(vRd7)#

Andernach sparrows making in diagonal and vertical mates.

Koonnut Neal Turner

Kaksi espanjalaista juhlakilpailua

José Antonio Coello 75 JT

Kaksisiirtoisille, oikeaoppisille mattitehtäville, ei teemavaatimusta. Tuomarina juhlija, tehtävät viimeistään 31.8.2017 osoitteeseen sepa.problemas@gmail.com.

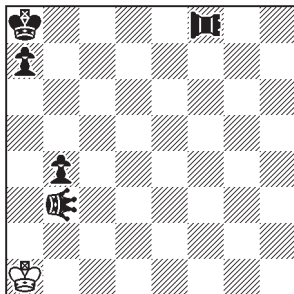
Jordi Breu 90 JT

Kaksisiirtoisille apumattitehtäville, ei teemavaatimusta. Tuomarina Abdelaziz Onkoud, tehtävät viimeistään 31.8.2017 osoitteeseen sepa.problemas@gmail.com.

Molempien kilpailujen tehtävät julkaistaan lehdessä Problemas, joka on ilmaiseksi saatavissa internetissä osoitteessa <http://sepa64.blogspot.be/p/revista-problemas-nueva-epoca.html>.

8) Kenneth Solja

6. kum. Krassimir Gandev
70 JT 2016 (ryhmä A)

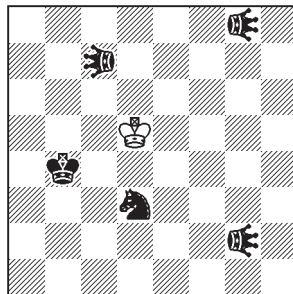
a#3 1+5

a) kuvio b) Ef8→f7
Andernach Sparrow b3
(SW)

Andernach Eagle f8 (E)

9) Kenneth Solja

7. palk. Krassimir Gandev
70 JT 2016 (ryhmä B)

a#3,5 1+5

a) kuvio b) Rd3→d7
Moose c7
Andernach Sparrows g2 ja
g8 (SW)

Emil Klemanič 50 JT

Oikeaoppisille siirtoluvulta vapaille apumateille, joissa on viisi vaihetta. Ne voivat olla useita ratkaisuja tai muotoja, nolla-asemia, duplexeja, vaihdelmia, temaattisia houkutusia tai näiden yhdistelmiä.

Viisi parasta palkitaan 50 eurolla. Tehtävät lähetetään osoitteeseen marek.kolcak@gmail.com 18.5.2017 mennessä.

Tulokset julkaistaan SOKS:n verkkosivuilla (www.soks.sk) 50 päivän kuluessa.

Jamal Elbaz 60 JT

Marokon shakkiliitto järjestää Jamal Elbazin 60-vuotiskilpailun 2 siirron apumateille. Tuomari on Živko Janevski.

Tehtävät lähetetään osoitteeseen jamalelbaz3@gmail.com 9.6.2017 mennessä.

Vaihdelmatehtävä

Otsikon termillä on vakiintuneet vastineensa englannin (*White to play problem*), saksan (*Zugwechselproblem*) ja venäjän kielessä (*zadatša-blok*). Joissakin kielissä vastaava termi on johdettu englannista, ellei omakielistä ole sepitetty.

”Vaihdelma” tarkoittaa mattitehtävässä alkusiirtoa edeltävää peliä, jossa mustan kaikkiin tai lähes kaikkiin siirtoihin valkealla on mattisiirto valmiina. ”Esipeli” (engl. *set-play*, saks. *Satzspiel*, ven. *iljuzornaja igra*) puolestaan käsittää yleensä vain [pie-nehkön] osan mustan alkusiirtoa edeltävistä siirroista ja valkean vastaavista mattisiirroista. Voi sanoa niinkin, että vaihdelma on esipelin erikoistapaus ja termiä käytetään varsinkin silloin, kun kiinnostus kohdistuu siihen, voiko valkea säilyttää alkusiirtoa edeltävän pelin myös alkusiirron jälkeen ja kuinka paljon alkusiirron jälkeinen peli muuttuu vaihdelmaan nähden.

Termi juontuu Alain C. Whiten kirjasta *White to Play* (1913), jossa ilmeisesti ensi kerran erityyppiset vaihdelmatehtävät esiteltiin systemaattisesti. Termien alkuperä ja systematisointi saattaa tosin juontaa juurensa jo 1800-luvulle ja aikaan, jolloin ns. englantilainen koulu syntyi ja kehittyi.

Toinen käsite, joka osittain menee ”*White to playn*” päälle, on ”*Block problem*” (siirtopakkotehtävä), jonka *ECP* määrittelee seuraavasti: ”Alkusiirron jälkeinen asema, jossa valkealla ei ole uhkausta, vaan musta on siirtopakossa, eli tilanteessa, jossa jokainen mustan siirto sisältää heikkouden, joka mahdollistaa valkealle matin”. (*ECP*, 66). Termin ”*block*” otti ilmeisesti käyttöön englantilaiseen tehtävätermistöön pohjois-amerikkalainen William A. Shinkman, joka oli itsekin taitava vaihdelma- ja siirtopakkotehtävien laatija.

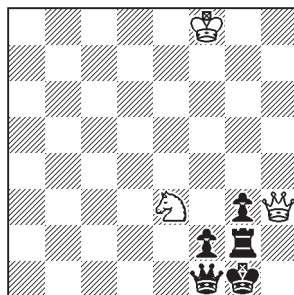
Siirtopakkotehtävän lisäksi vaihdelmatehtävät sisältävät *epätäydellisen* (t.

vaiillinaisen) vaihdelmatehtävän, jossa ”valkealta puuttuu matti joihinkin [harvoin] mustan siirtoihin, mutta alkusiirto saattaa mustan siirtopakkoon”. (*ECP*, 67). Edelleen on olemassa *odotusalkusiirtoinen* tehtävä (m. *tempotehtävä*) (*Waiter*), jossa ”valkea säilyttää tai saavuttaa pelkällä odotussiirolla siirtopakkoaseman”. (*ECP*, 460). Myös epätäydelliset siirtopakkotehtävät kuuluvat tähän kategoriaan.

Vaihdelman olemassaolo tehtävässä ilmaistaan yleensä asteriskilla (*) vaatimuksen yhteydessä, ja apumateissa asteriskien lukumäärä ilmoittaa vaihdelmien lukumäärän.

Vaihdelmatehtävistä ensimmäistä tyyppiä edustaa tehtävä, jossa alkusiirron jälkeisestä asemasta syntyy uusi siirtopakkotehtävä, jossa ratkaisu on edellisen tehtävän alkusiirron takaisinotto. Varhaisimpia tällaisia tehtäviä on **1**, jossa alkusiirto on **1.Ke7!** (sp.) 1.- D~ 2.Dxg2#, 1.- Th2 2.Dxf1#. Alkusiirron jälkeinen asema ratkeaisi vain siirrolla **1.Kf8!** jne. Tehtävä on hyvä ääriesimerkki, sillä siinä ei esim. yksikään matti muutu vaiheesta toiseen. Tällaisessa tehtävässä laatija voi korostaa vaihdelmaideaa liittämällä tehtävään b-muodon vaatimuksella ”alkusiirron jälkeen”. Tällainen tehtävä on ns. *ikiliikkuja*

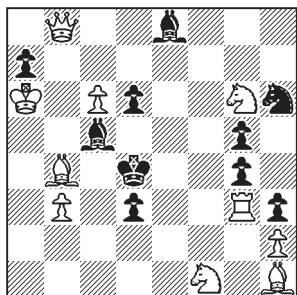
V01. Samuel Loyd
The Gambit 22.10.1859

2#

3+5

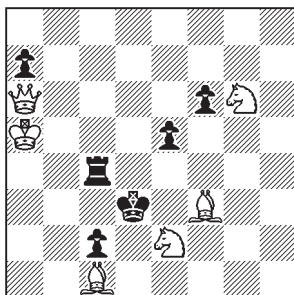
V02. Jacob Bettmann
Elmira Telegram 1882

2#

10+10

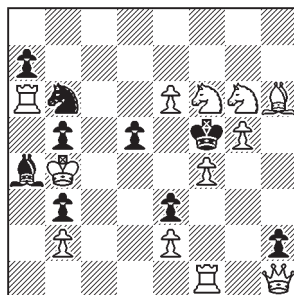
V03. Eugene B. Cook
Wilkes' Spirit of the Times
9.7.1864

2#

6+6

V04. Joseph Juchli
Ratk. kilpailu Basel 1898

2#

12+9

(perpetuum mobile), joka tunnetaan myös *Pauly-teemana* romanialaisen laatijan Wolfgang Pauly'n (1876–1934) mukaan, jonka 3#-esimerkki teemasta on vuodelta 1927.

Toinen tyyppi vaihdelmatehtäviä on ns. *Bernard-tyyppi*, jossa ”joissakin muunnelmassa esiintyy matinmuutoksia, mutta sekä alkusiirtoa edeltävässä että sitä seuraavassa pelissä mattien lukumäärä on sama”. Tiukasta lukumääräehdosta johtuen tällaisia tehtäviä on vähän. Esimerkkinä tehtävä 2: *1.- d2 2.Lc3#, 1.- R~ 2.Txg4#, 1.- Lb6 2.Dxd6#, 1.- Lxb4 2.Dxb4#, 1.- Le~ 2.Dh8#, 1.- d5 2.De5#, **1.Re3!** (sp), 1.- d2 2.Rc2#, 1.- R~ 2.Rf5# jne. Nimensä tämä vaihdelmatehtävätyyppi on saanut brittilaatija Henry d'Oyly Bernardista (1878–1964), mutta koska hän oli vielä taaperoiässä yllä olevan tehtävän syntyaikaan, hänen oma esimerkkinsä ajoittuneet 1900-luvulle.

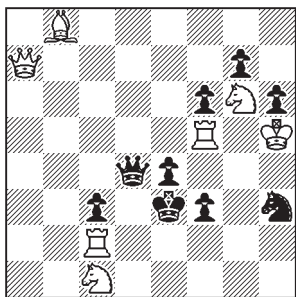
Harley-tyypin vaihdelmatehtävät ovat saaneet nimensä brittilaatija Brian Harley'n (1883–1955) mukaan: ”Ratkaisussa mattien lukumäärä kasvaa vaihdelmaan nähden, koska muunnelmien lukumäärä kasvaa”. Esimerkkejä löytyy jo paljon ennen Harley'n aikaa, yhtenä tunnetuimmista 3: *1.- f5 2.Rxe5#, 1.- e4 2.Rf4#, **1.Kb5!** (sp), 1.- T~4 2.Da3#, 1.- Tb4+ 2.Kxb4#, 1.- Ta4 2.Kxa4#, 1.- Tc~ 2.Dd6#, 1.- Tc6 2.Kxc6#, 1.- Tc5+ 2.Kxc5#.

Seuraava vaihdelmattyppi ei ole saanut mitään omaa nimitystä: ”Ratkaisussa mattien lukumäärä vaihdelmaan nähden vähenee, koska muunnelmien määrä laskee”. Esimerkkitehtävien vähäisyyden selittää se, että laatijat yleensä pyrkivät esittämään alkusiirron jälkeisessä muunnelmistossa sekä laadullisesti että määrällisesti runsaampaa peliä kuin muissa vaiheissa, koska se todennäköisesti vangitsee ratkaisijan päähuomion. Niinpä mattien lukumäärän pudottaminen ratkaisussa vaatii painavat perusteet. Tehtävässä 4 perusteet ovat ilmeiset: yllättävä Bristol-uraus alkusiirrosta ja vaihdelman duaalimattien (1.- R~ 2.Re7,Rh4#) hävitys: *1.- Kxg6 2.f5#, 1.- Rc8 2.Rh4#, 1.- Kxe6 2.Dxd5#, 1.- d4 2.De4#, **1.Ta1!** (sp), 1.- Kxg6 2.Db1#, 1.- R~ 2.Db1# jne.

Tehtäväillat jatkuvat Helsingin Shakkiareenalla, osoite Hio-motie 10, jälleen ensi vuonna 11.1. alkaen joka toinen tiistai klo 18.30–.

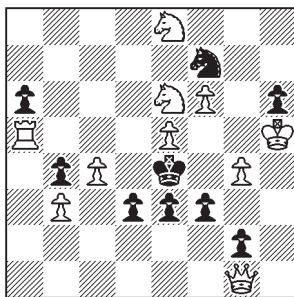
V05. Kenneth S. Howard
main. NCF of USA 1928

2#

7+9

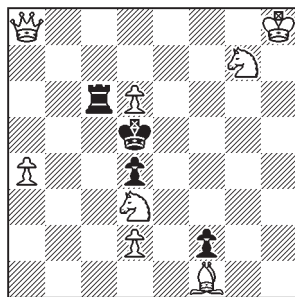
V06. Giuseppe Padulli
Lo Scacchistica 1920

2#

10+9

V07. Eugene B. Cook
American Chess-Nuts 1868

2#

8+4

Yksi vaihdelmatehtävätyyppi on saanut nimityksen *vaihdelma-uhkatehtävä* (block-threat): ”Alkuasemassa valkealla on matti kaikkiin mustan siirtoihin, mutta alkusiirto uhkaa mattia, sillä valkealla ei ole käytävissäään odotussiirtoa”. Tällaiset tehtävät ovat melko harvinaisia. Amerikkalaislaati-ajan tehtävässä 5 alkusiirto tarjoaa mustalle uusia puolustussiiroja menetettyjen tilalle: *1.- Dc5[b6] 2.DxD#, 1.- Dxa7 2.Lxa7#, 1.- R~ 2.Lf4#, 1.- f2 2.Te2#, **1.Tc5!** (2.T5xc3#), 1.- D~5+, Dc4 2.TxD#, 1.- Dxc5+ 2.Dxc5#, 1.- Rf~[+] 2.L[x]f4#.

Ehkä erikoisin näistä tehtävätyypeistä on *Padulli-tyypin vaihdelmatehtävä*, jossa ”valkea ei pysty säilyttämään alkuaseman siirtopakkoa, vaan shakkaa alkusiirroltaan”. Nimensä tehtävätyyppi on saanut italialaisen Giuseppe Padullin (1898–1932) mukaan. Padulli julkaisi 1920-luvulla joitakin vaihdelmatehtäviä lähinnä italialaisissa lähteissä. Hän oli vahvaho pelaa ja kirjoitti shakin yleis- ja alkeiskirjan *Gli Scacchi*, josta myöhemmin otettiin yli 20 painosta. Padullilta on myös esimerkki 6: 1.- d2 2.Db1#, 1.- e2 2.Dd4#, 1.- f2 2.Dxg2#, 1.- R~ 2.Rd6#, **1.Rc5+!**, 1.- Kd4 2.Da1#, 1.- Kxe5 2.Dxe3#, 1.- Kf4 2.Dh2#. Shakkaavan alkusiirron jälkeinen pelikään ei ole aivan vailla mielenkiintoa, saahan mK peräti kolme pakoruutua. Tehtävä on samalla esimerkki *radikaalimuutoksesta*: tehtävässä muuttuvat

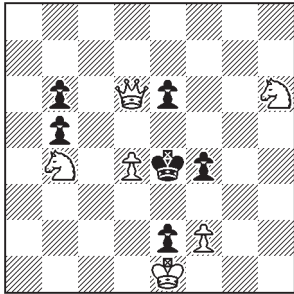
sekä puolustukset, matit että teema.

Kaikkein yleisin vaihdelmatehtävätyyppi on edellä määritelty *odotusalkusiirtoinen tehtävä* (tai *tempotehtävä*) (engl. waiter), jollainen jo tehtävä 1 oli. Ne eivät läheskään kaikki ole perpetuum mobile -tyyppisiä. Tehtävä 7 on varhainen esimerkki: *1.- Kxd6 2.Dd8#, 1.- Ke4 2.Dxc6#, 1.- Kc4 2.Dg8#, alkusiirto **1.Kh7!** säilyttää vaihdelmamatit, ja joltinenkin houkutus 1.Kg8? Kc4! kumoutuu ruudun g8 riistämiseen vD:lta (muita houkutusia 1.Db7? Kxd6! ja 1.d7? Kc4! 2.Dg8+ Te6!). ”Padullimainen” houkutus 1.Da5+? saa vastauksen 1.- Tc5!. Perpetuum mobile ei toteudu, sillä hypoteettisessa b-muodossa alkusiirron takaisinoton 1.Kh8 lisäksi myös 1.Kg6 ja 1.Kh6 kävisivät päinsä. Tehtävän ratkaisupelissä mK puolustautuu *Y-pakoruuduilla*.

Suosittu vaihdelmatehtävätyyppi on *vaihdelma-matinmuutostehtävä* (engl. Mutate) jossa osa mateista muuttuu ratkaisun ja vaihdelman välillä. Yksinkertainen 8 valaisee asiaa: *1.- Kf3 2.Dc6#, 1.- f3 2.De5#, 1.- e5 2.Dd5#, **1.Dd8!** (sp.), 1.- Kf3 2.Da8#, 1.- f3 2.Dh4# jne. Timo Kallio antaa *Tehtävashakin käsikirjassa* tälle tehtävätyypille nimityksen ”mutaatiotehtävä”, joka seuraa idean englanninkielistä nimitystä.

Vaihdelma-matinmuutostehtävä voi myös olla *täydellinen* (engl. total mutate) jolloin kaikki matit muuttuvat vaihdelmasta

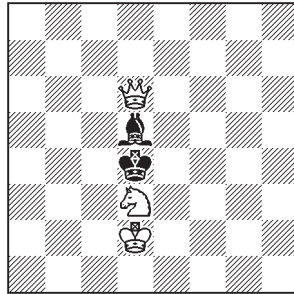
V08. Jan Dobruský
Humoristické Listy 1876

2#

6+6

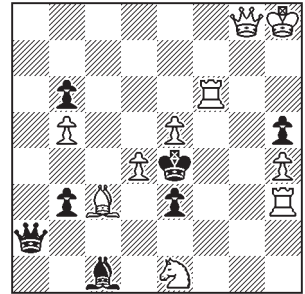
V09. Christian Wiehe
Nationaltidende 13.1.1884

2#

3+2

V10. Henry E. Kidson
The Illustr. London News
1870

2#

10+7

ratkaisuun. Edellistäkin tehtävää yksinkertaisempi **9** ei jättäne asiaa epäselväksi: *1.- Kc4 2.Db4#, 1.- Ke4 2.Df4#; **1.Dd7!** (sp.), 1.- Kc4 2.Da4#, 1.- Ke4 2.Dg4#. Ei liene yllättävää, että identtinen tehtävä on laadittu ainakin parikymmentä kertaa myöhemmin. Kunnianhimoisimmissa tulkinnoissa on pyritty ja päästykin jopa 5 matinmuutokseen vähemmällä symmetrialla. Artikkelissani ”Unkarilaisteemoja ja -laatijoita II” esittelin Ferenc Fleckin laatiman täydellisen vaihdelma-matinmuutostehtävän, jossa oli juuri 5 matinmuutosta.

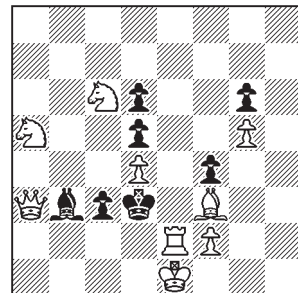
Yliä voi erottaa yhden vaihdelmatehtävyytyypin, jolle voisi impromptu konstruoida suomenkielisen nimityksen *vaihdelmatehtävä lisämäteihin* (added mate block), joka on vaihdelma-matinmuutostehtävä ilman matinmuutoksia, mutta alkusiirto mahdollistaa mustalle uusia puolustuksia, jotka johtavat uusiin matteihin. Uusi peli voi koostua yhdestä muunnelmasta, kuten tehtävässä **10**: *1.- L~2, Da~e2, b2 2.Dg2#, 1.- La3, D~2 2.Da8#, **1.Tf7!** (sp), 1.- Kd5 2.Tf4# jne. Tehtävässä on hyviä tempohoukutusia: 1.Kh7? Da7+!, 1.e6? Kd5!, 1.Th2[1]? e2!, 1.Tf1? Df2!.

Normaali vaihdelma-matinmuutostehtävä lisämäteihin voi toki olla myös sellainen, jossa esiintyy sekä matinmuutoksia että lisämättejä, kuten tehtävässä **11** on asian laita: *1.- L~2.Td2#, 1.- c2 2.Dxb3#, **1.Rc4!**

(sp.), 1.- L~2.Rb2#, 1.- Lxc4 2.Td2#, 1.- Kxc4 2.Da6#, 1.- dxc4 2.Le4# jne. Tehtävässä on myös matinmuutoksiin johtava houkutus 1.Dc1? (sp), 1.- Lc2 2.Dxc2#, 1.- Ld1 2.Dxd1#, 1.- c2 2.Dd2#, 1.- La4! Kolmivaiheiset matinmuutostehtävät olivat yllättävän yleisiä jo 1800-luvulla. Siitä enemmän myöhemmin artikkelissani, joka käsittelee Zagoruiiko-muotoa.

Kaikki tähänastiset esimerkkitehtävät ovat olleet 2-siirtoisia, joka onkin yleisin tehtäväväli, jossa vaihdelmatehtäviä esiintyy. Pitää kuitenkin muistaa, että periaatteessa vaihdelma voi esiintyä minkä pituisessa tehtävässä tahansa, mutta 2#-tehtävissä niiden esittäminen on laatijalle helpointa.

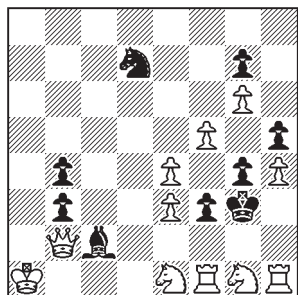
V11. Pedro Riera y Riquer
27. Problemes d'Escachs 1899

2#

9+7

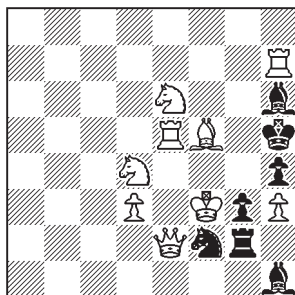
V12. G. Stuart Green
1. palk. BCPS JT 1970

3#

11+9

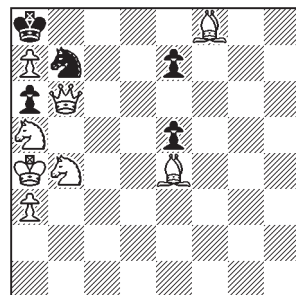
V13. William Shinkman
Detroit Free Press 1876

i#2

9+7

V14. William Shinkman
Deutsche Schachzeitung
IV/1875

i#3

8+5

Yksi vaihdelmatehtävätyyppi mattitehtävissä on ns. *vale-kaksisiirtoinen* (pseudo two-mover), jossa valkealla on alkuasemassa välittömät matit kaikkiin mustan siirtoihin, mutta odotussiirto puuttuu, ja alkusiirron jälkeinen asema onkin 3- tai monisiirtoinen. Klassisia esimerkkejä tästäkin tehtävätyypistä löytyy jo 1800-luvulta, mutta esimerkki **12** on vähän tuoreempaa käsialaa: *1.- L~ 2.Df2,Dh2#, 1.- f2 2.Re2#, 1.- R~ 2.De5#, **1.Rh3!** (2.Rg1,Rf2 sp.), 1.- Kxh4 2.Rf4+ Kg3/Kg5 3.Rxh5/Txh5#, 1.- f2 2.Rxf2 (sp.) L~/Lxe4/R~ 3.Tfg1/Rxe4/De5#, 1.- gxh3 2.Thg1+ Kh~ 3.Rxf3#, 1.- R~ 2.Rf4 L~/R~/f2 3.Df[h]2/Rxh5/Re2#. Harvinaisen runsas sisältöinen lajityyppinsä edustaja, jossa pakoruudun antava uhrausalkusiirto on mainio.

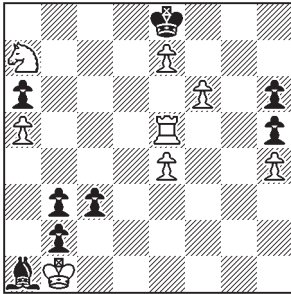
Vaihdelmatehtävät itsemateissa

Itsemateissa esiintyvät paljon samat vaihdelmatyypit kuin mattitehtävissä, ja useita niistä voidaan nimittää samoin termeinkin. Aluksi esimerkki aivan tavallisesta tempo-tehtävästä, jossa alkusiirto säilyttää alkuasemassa olevan vaihdelman koskemattomana (tehtävä **13**): *1.- Rg4[xd3] 2.Le4+ Rxe5#, 1.- R~ 2.K[x]e4+ Txex2#, **1.Th8!** (sp.) jne. On kuitenkin yksi juuri itsemateille ominainen

vaihdelmatehtävätyyppi, jolla on oma erityinen nimityksensä. *Fata morganan* voi määritellä seuraavasti: ”Itsemattitehtävän alkuasemassa tai myöhemmin valkea saavuttaisi itsematin mustan kaikkia siirtoja vastaan, mutta häneltä puuttuu odotussiirto. Alkusiirron jälkeen tai myöhemmässä vaiheessa valkea pakottaa itsematin joko eri tavalla tai hitaammin”. Latinan ”fata morgana” tarkoittaa ’kangastus’, mikä viittaa vaihdelman luonteeseen: se jää toteutumatta, ja ratkaisussa peli muuttuu. Eduard Birgfeld julkaisi samannimisen teoksen Berliinissä vuonna 1922. Teos sisälsi yli 900 vaihdelmaitsemattia.

Fata morgana -tyyppiset itsematit voidaan karkeasti jakaa ainakin kahteen ryhmään: tehtäviin, joissa vaihdelmä ja ratkaisu ovat yhtä pitkiä, vaikka niissä valkean peli – ja joskus mustankin – muuttuu, ja tehtäviin, joissa vaihdelmä on lyhyempi kuin ratkaisu. Ensin mainitusta tyypistä olkoon esimerkkinä vanha **14**, jossa valkean peli muuttuu yllättävän vähän: *1.- e6 2.Dd8+ Kxa7 3.Lc5+ Rxc5#, **1.Dg1!** (sp.), 1.- e6 2.Dg8 Kxa7 3.Lc5+ Rxc5#. Valkean D ottaa 8. rivin haltuunsa kahdella eri tavalla: vaihdelmassa suoralla shakkauksella, ratkaisussa rakentamalla epäsuoran patterin. Tehtävässä

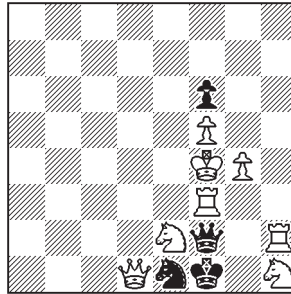
V15. Jakov Vladimirov &
Jakov Ursegov
Sahmatnaja Moskva 1971

i#3

8+8

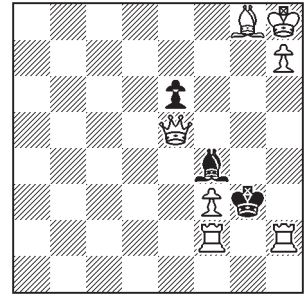
V16. Wolfgang Weber
5. kum. *Magyar Sakkélet*
1981

i#4

8+4

V17. Wolfgang Weber
Kum. *Die Schwalbe* 1936

i#3

7+3

15 peli muuttuu enemmän, vaikka metodit ovat pohjimmiltaan samat: mK ajetaan ahdinkoon, mikä lopulta pakottaa mattisiirron 3...c2#: *1.- Kf7 2.e8D+ Kxf6 3.Te7 c2#, 1.- Kd7 2.e8R Kd8 3.Te7 c2#, **1.Te6!** (sp.), 1.- Kf7 2.e8T Kg6 3.T8e7 c2#, 1.- Kd7 2.e8D+ Kc7 3.Tb6 c2#. Mustankin peli muuttuu 2. siirrossa hiukan.

Erinomaisia esimerkkejä ns. *Weber-tyyppin* itsemateista tarjoaa itäsaksalainen Wolfgang Weber (1909–1981), jonka mukaan on nimetty itsematit, joissa on yhden siirron vaihdelma ja ratkaisu, joka käsittää yleensä enemmän kuin kaksi siirtoa. Tehtävä 16 on hänen pitkän laadintauransa viimeisiä tehtäviä: *1.- Dxf3#; **1.Db1!** (2.Dd1 Dxf3#), 1.- Kxe2 2.Rg3+ Kd2 3.Re4+ Ke2 4.Dd3+ Rxd3#. Pakoruudun antava uhrausalkusiirto ja raskaasta kalustosta huolimatta tehokasta materiaalin käyttöä: vaihdelmassa matin tekee mD, ratkaisussa mR, ja vaihdelmassa e4:n suojaa mD, ratkaisussa sen tukkii vR.

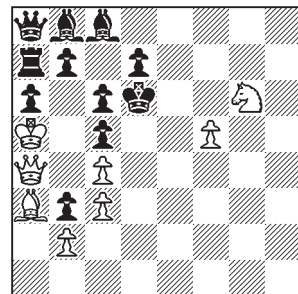
Edellisessä tehtävässä valkean – ja osin mustankin – peli muuttui vaihdelmasta ratkaisuun. Joskus kuitenkin ratkaisun matti, vaikka se viipyikin, voi olla olennaisesti sama kuin vaihdelmassa. Esimerkkinä Weberin varhaistyö 17, joka aikoinaan oli kohottamassa laatijaa maailmanmaineeseen:

*1.- Lxe5#; **1.Dxe6!** (2.De5 Lxe5#) 1.- L~ 2.Dd6+ Lf4 3.De5 Lxe5#, 1.- Le5+ 2.Df6 L... al 3.De5+ Lxe5#.

Fata morganan määritelmässä annetaan sekin mahdollisuus, että temaattinen asema esiintyy myöhemmin kuin alkusiirron jälkeen. Vanha tehtävä 18 havainnollistaa: **1.Kb6!** (sp.), 1.- a5 ja nyt valkean temposiirtoa seuraisi 2.- Ta6#, mutta koska temposiirtoa ei ole, tulee toinen matti: 2.Dxb3 a4 3.Da2 Ta5 4.Lxc5+ Txc5 5.Da3 La7,Lc7,Da7, Da6, Da5#. Lopun viitoismattia ei voi pitää isona rikkeenä, mutta pakoruudun ryöväävää alkusiirtoa ei ole kaunis.

Itsemattien lopuksi en malta olla esitte-

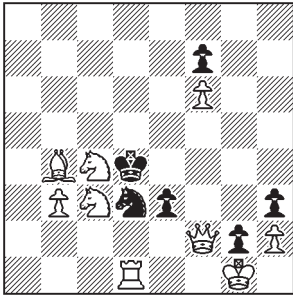
V18. Hermann Specht
Schachzeitung IX/1867

i#5

8+11

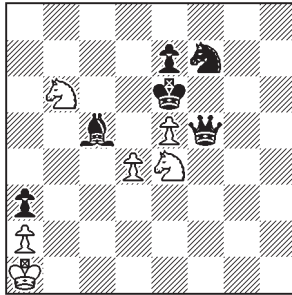
V19. Michel Caillaud
Kum. *Metaxa Ty Graz* 1987

i#7*

9+6

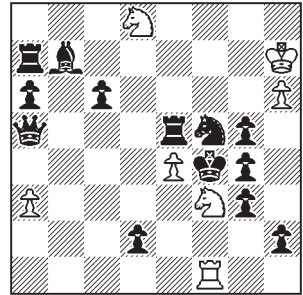
V20. Thomas R. Dawson
2646. *Western Morning
News & Daily Mercury*
28.1.1921

a#2*

6+6

V21. Norbert Kovács
2634v. *Western Morning
News & Daily Mercury*
24.12.1920

a#2*

7+13

lemättä tehtävää **19**, jossa paradoksaalinen alkusiirto ei ole ainoa yllätys: *1.- exf2#, **1.Rxe3!** (sp.), 1.- Ke5 2.Df5+ Kd4 3.De6 fxe6 4.Rc4 e5 5.f7 e4 6.f8D e3 7.Df2 exf2#. Pakoruudun antava matintekevän sotilaan lyövä alkusiirto, vR:n paluu, feenix-teema – ja vaikka tehtävässä tapahtuu paljon, sen lopuratkaisu on aivan sama kuin vaihdelmassa!

Vaihdelma apumateissa

Vaihdelma ei apumateissa eroa oleellisesti matti- ja itsemattien vaihdelmasta. Apumatin ratkaisu alkaa yleensä mustan siirrolla, mutta vaihdelmallinen apumattitehtävä ratkeaa ilman mustan alkusiirtoa. Varsinainen ratkaisu on kuitenkin musta-alkuinen, ja se voi poiketa vaihdelmasta huomattavastikin. Englannin kielessä käytetään apumatin vaihdelmasta yleensä nimitystä set-play, 'esipeli' (saks. Satzspiel), mutta suomen kielessä "vaihdelma"-termillä on aika vakiintuneet juuret ilmeisesti ainakin Osmo Kailan vaikutuksesta.

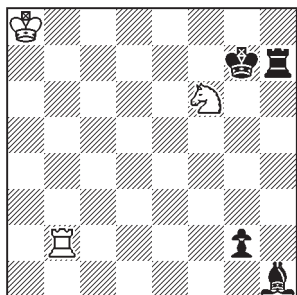
1800-luvulla ei vielä ilmestynyt korrekkeja vaihdelmallisia apumatteja, ja uudellakin vuosituhanella niitä saatiin odottaa aina 1920-luvulle asti. Aluksi niitä laati ennen muuta Thomas R. Dawson (1889–1951), ja ensimmäisiä vaihdelma-apumatteja voisikin

nimittää *Dawson-tyypin vaihdelmiksi*; niille oli ominaista se, että vaihdelma koostui vain yhdestä siirrosta eli mattisiirrosta. Musta ei pystynyt ylläpitämään hyödyllistä siirtopakkoasemaa, joten ratkaisusta tuli pitempi. Varhaisin esimerkki lienee **20**: *1.- Rxc5#, 1.Ld6 Kbl 2.Lxe5 d5#. Myöskään valkea ei pysty säilyttämään siirtopakkoasemaa (esim. 1.- ~ 2.Lc5 Rxc5#), vaan vK joutuu kiinnittämään vaihdelmassa matintekevän vR:n, mutta samalla se päästää ennakolta ratkaisussa matintekevän vsd4:n.

Mutta juuri ennen Dawsonia tehtävän **21** laatija ennätti osoittaa, millainen on *tempotehtävä* apumateissa: *1.- exf5 2.Kxf5 Rxd2#: 1.Ta8! exf5 2.Kxf5 Rxd2#. Mustan 1. siirto ansainnee huutomerkin, vaikka niitä ei tässä tehtävälajissa juuri käytetäkään. Onhan mustalla laudalla potentiaalisia odotussiirron tekijöitä varsin runsaasti.

Sekä matti- että itsemattitehtävissä kahta vaihdelmaa pidettäisiin virheenä, sillä ne olisivat itse asiassa duaaleja. Apumateissa sen sijaan on aivan korrektia, että valkea-alkuisia ratkaisuja (=vaihdelmia) on useita, kunhan ne vain selkeästi poikkeavat toisistaan. Ensimmäinen useampivaihdelmallinen apumatti **22** on unkarilaislaatijan käsialaa: *1.- Tb7+ 2.Kh8 Txh7#, *1.- Rh5+ 2.Kh8

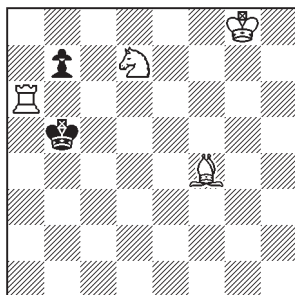
V22. Géza Schweig
232. *The Chess Amateur*
VIII/1922

a#2**

3+4

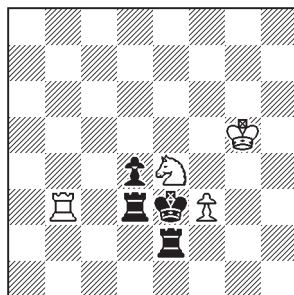
V23. Valerian Onițiu
The Chess Amateur 1921
(peilikuva)

a#3*

4+2

V24. William Langstaff
311. *The Chess Amateur*
III/1923

a#3*

4+4

Tb8#. 1.Kh8 Txg2 2.Tb7 Tg8#. Toisen vaihdelman ja ratkaisun välillä esiintyy lisäksi yksinkertainen 90°:n *toistomatti*.

Tähän asti on esiintynyt vaihdelmia vain a#2-tehtävissä, mutta tehtävä **23** antaa esimerkin täyspitkistä vaihdelmista a#3-tehtävässä: *1.- Kf7 2.b6 Ke6 3.Kc6 Txb6#, 1.Kc4 Ta3 2.b5 Rb6+ 3.Kb4 Ld6#.

Vaihdelmamatinmuutostehtävää voi apumatissa edustaa tehtävä, jossa vaihdelman matti muuttuu ratkaisussa aivan toiseksi. Tällainen tehtävä voisi olla **24**: *1.- Rc3 2.Tdd2 Rd1#. 1.Tf2 Tb1 2.Txf3 Te1#. Vaihdelmassa *paljastusmatti*, ratkaisussa *olkainmatti*.

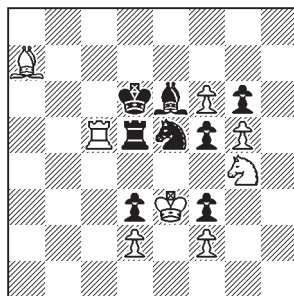
Kuten artikkelissani "Unkarilaistee- moja ja saavutuksia" osoitin, unkarilais- laatijat ovat olleet erityisen kiinnostuneita tempo-apumateista, eli apumateista, jotka ratkeaisivat nopeammin kuin vaaditussa siirtoluvussa, jos mustalla vain olisi käytettävissään puhdas odotussiirto, ja heidän tuotannostaan on useita esimerkkejä myös em. artikkeleissa.

Sen lisäksi muutkin ovat onnistuneet saamaan nimiinsä teemoja, joissa mustan tempon puuttumisella on erityinen merkitys. Yksi ja ehkä tunnetuin näistä on romanialaislaatija Lajos Bukovinszky (1914–1977) mukaan nimetty *Bukovinszky-teema*: "Teh-

tävässä esiintyy kolme mattia. Ensimmäinen esiintyy täyspitkässä esipelissä. Ratkaisussa kahden ensimmäisen puolisiirron jälkeen valkea 'uhkaa' toista mattia, joka mustan, jolta puuttuu tempo, on pakko estää lyömällä aktiivinen valkea nappula. Tämä siirto sallii kuitenkin kolmannen, täysin uuden matin" (*ECP*, 76). Tehtävä **25** on hyvin samankaltainen kuin *ECP*:ssä annettu: *1.- Rxe5 2.Kxe5 Lb8#, 1.Rd7 Re5 (2.- Rc4#) 2.Rxc5 Lb8#.

Edellisen teeman muunnon on *Bukovinszky-Garai-teema*: "Ennen kutakin mustan siirtoa valkea 'uhkaa' siirron mattia, joka mustan, jolta puuttuu tempo, on pakko estää. Tämä merkitsee sitä, että tehtävässä pitää olla lyhyt (yhden siirron) vaihdelmä.

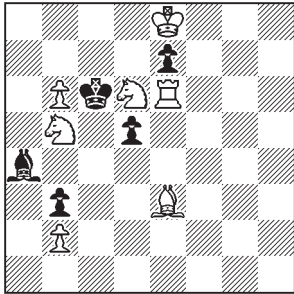
V25. Lajos Bukovinszky
1. kum. Dunaújváros 1969

a#2*

8+8

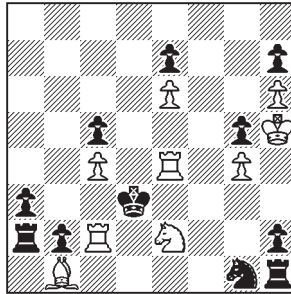
V26. Lajos Bukovinszky
3. kum. 33. *problem* TT 1961

a#2*

7+5

V27. Yeshajahu Segenreich
Shahmat 4/1967

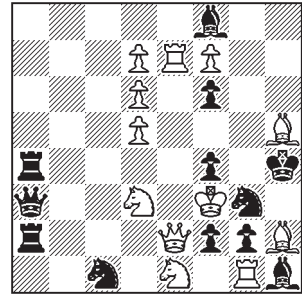

a#2*

2.1.1.1

9+11

V28. Ján Valuška
1. s. IV WCCT 1989–1992

p#2(*)

12+12

Esimerkkitehtävä 26: *1.- Ra7#; 1.exd6 Te7 (2.- Ra7#) 2.Lxb5 Tc7#. Huomattakoon, että teemassa ei mustan 2. siirron tarvitse olla valkean aktiivisen upseeri lyönti, kuten tässä esimerkissä on asian laita.

Ilmeisesti hyvin vähän tunnettu on *Segenreich-teema*, joka on nimetty israelilaislaajittaja Yesajahu Saul Segenreichin mukaan: ”Kahden siirron apumattiteema. Valkea pystyisi tekemään välittömästi matin, jos hänellä olisi siirtovuoro. Ratkaisussa musta tekee paluumanööverin, ja valkea tekee odotussiirron, minkä jälkeen vaihdelmamatti toteutuu. Toisessa ratkaisussa musta ei salli valkealle odotussiirtoa, vaan seuraa aivan erilainen matti.”

Tätä teemaa ei muuten löydy *ECP*:stä. Muualtakin Milan Velimirović ja minä paikallistimme sen vain yhdestä lähteestä, joka puolestaan ei antanut edes esimerkkitehtävää, määritelmän kylläkin. Tästäkin esimerkistä on kiittäminen Henry Tanneria, joka tunnetusti ei anna pienten hankaluuksien lannistaa itseään. Tehtävän 27 ratkaisu: *1.- Txb2# 1.Ta1 Kxg5 2.Ta2 Txb2# 1.Rf3 Te5 2.Rd2 Tc3#.

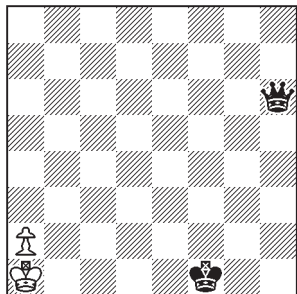
Tämän pienen historiallisen katsauksen päätteeksi voi yhteenvedonomaaisesti todeta, että vaihdelmagenre sai 1800-luvulla ja 1900-luvun alussa syntyensä nimenomaan 2#-siirtoislaadinnan parissa, myös pitemmissä mattitehtävissä, vaikka jalkimmaisista

ei esimerkkejä koosteessani juuri olekaan. 1900-luvun alussa itsemattilaattijat tarttuivat *fata morgana*-tyyppiin innokkaasti, ja niitä onkin nähin päiviin asti laadittu tuhansia, ellei kymmeniä tuhansia, kunnes aivan viime vuosikymmeninä strategisempi ote on vienyt voiton. Apumattilaattijat syytyivät aiheesta 1920-luvulla, ja apumattien parissa vaihdelmalla on edelleen suosittu aihe, vaikka senkin ovat paljolti syrjäyttäneet moniratkaisulliset tehtävät.

Vaihdelmalla satushakissa

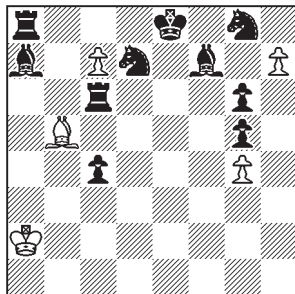
Ei liene yllättävää, että vaihdelmalaadinta on levinnyt vähitellen myös satushakin piiriin. En ole tämän laajan tehtäväalueen tuntija. Sähköisten tietokantojen sijasta tyydyin tutkimaan esimerkkejä FIDE-albumeista. Tehtävässä 28 vaatimuksena on pakkomatti, joka on ”itsematti, jossa mustan (ja valkean) on voidessaan tehtävä yhden siirron matti. Ratkaisu kumoutuu, jos valkea voi [=täytyy] tehdä yhden siirron matin jotakin mustan puolustusta vastaan.” Tehtävä 28 on luonteeltaan eräänlainen hybridi, sillä sitä voi kutsua vaillinaiseksi tempo-uhkatehtäväksi, sillä vaihdelmassa valkealla ei ole itsemattia kaikkia mustan esipelisiirtoja vastaan (esim. Lg7 ja T4a~), ja niinpä sen täytyy alku-siirrollaan uhata jotakin: *1.- Db4 2.Rxf4 Dxf4#, 1.- Db2 2.Re5 Dxe2#, 1.- Rb3 2.Rxf2

V29. Pavlos Moutecidis &
Hans Gruber
3. kum. *Rex Multiplex* 1986

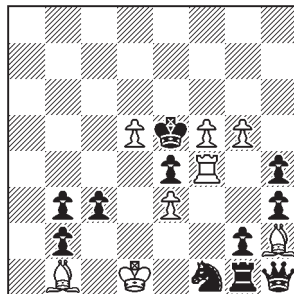
i#12* 2+2
pisinsiirtoinen

V30. Raimo Sailas
1. s. Matš družby 1962–64

a#2* 5+10

V31. Matti Myllyniemi
3. sija 2. kv. joukkuekilpailu
1967–70 (v)

a#3* 8+11

Rd2#, 1.- Dc5 2.Tf1 g1R#, 1.- Dxd6 2.Rxf4 Dxf4# (1.- fxe1R+ 2.Kf2 Rcx3#), **1.De4!** (2.Txg2 f1D,T#) 1.- Db4 2.Re5 Dxe4#, 1.- Db2 2.Rxf2 Dxf2#, 1.- Rb3 2.Rxf4 Rd4#, 1.- Dc5 2.Rxf2 Dxf2#, 1.- Dxd6 2.Tf1 g1R# (1.- fxe1R+ 2.Kxf4 Lh6#, 1.- f1D,T+ 2.Txf1 gxf1D,T#, 1.- fxg1R+ 2.Kxf4 Lh6#).

Tehtävä sai albumituomareilta täydet pisteet (4+4+4=12). Siitä löytyy sekä 6-kertainen matinmuutos että 2-kertainen Lačný, joten tuomarit eivät käyneet nipottamaan esim. syrjäisestä lähetistä (f8). *Fata morgana*-tyyppi esiintyy myös pisinsiirtoisehdon (maximummer) ohella ja jopa sarjasiirtoisissa itse- ja pakkomateissa. Pisinsiirtoisvaatimus koskee yleensä vain mustaa, jonka on siis tehtävä aina geometrisesti pisin siirtonsa. Pituus mitataan ruudun keskipisteestä keskipisteeseen. Niinpä siirron viitteelliset pituudet ovat esim. c1-c8 (pituus 7 ruutua = 49 yksikköä) ja c1-h6 (pituus 5 ruutua = 50 yksikköä). Tehtävän **29** ratkaisu: *1.- Dc1#, 1.a4 Dc1+ 2.Ka2 Dh6 3.a5 Dc1 4.a6 Dh6 5.a7 Dc1 6.a8T Dh6 7.Ta5 Dc1 8.Tf5+ Df4 9.Ka1 Df2 10.Tc5 Df8 11.Tc1+ K~2 12.Tb1 Da3#. Mustan on pakko tehdä sekä malli-että toistomatit.

Suomalaispanoksia

Sattumalta *Tehtäväniekka*-lehdessä 3/2015

(kansitehtävä) esiteltiin yksi kansainvälisesti menestynyt ja maineikas suomalaisen laatima vaihdelmallinen apumattitehtävä **30**: *1.- hxg8R 2.Rb8 c8D#, 1.Ld5 c8R 2.Te6 hxg8D#, jota kehtaa esitellä uudelleenkin. Analogisia kiinnityksiä ja katkoja!

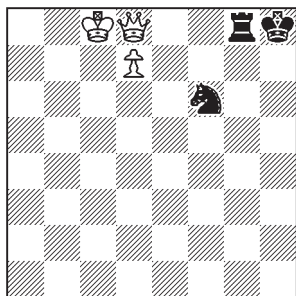
Toinen suomalainen mainetta niittänyt vaihdelmalla-apumatti voitti vastaavan mutta eri nimeä kantaneen kansainvälisen joukkueottelun muutamaa vuotta myöhemmin (tehtävä **31**): *1.- Txe4+ 2.Kxf5 Tf4+ 3.Ke5 Tf5#, 1.Rxe3+ Ke2 2.Rg4 Txe4+ 3.Kxf5 Te5#.

Lehden toimitus
toivottaa lukijoille
rauhallista joulua
sekä onnellista ja
antoisaa tehtävä-
vuotta 2017!

V32. Unto Heinonen

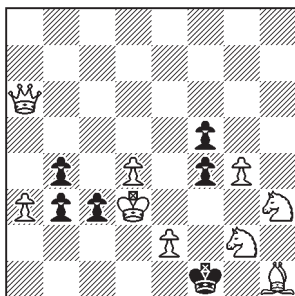
1. palk. E. Bonsdorff JT 1971

a#2* duplex 3+3

V33. Erkki Paalanen

Schach-Echo 3/1976

2# 9+6

Yksi tunnetuimmista vaihdelma-apumateista on **32**. Tehtävän duplex-ehto tarkoittaa, että tehtävässä on kaksi ratkaisua, joista yhdessä vaatimuksen toteuttaa musta, toisessa valkea. Kas näin: *1.- .Re8 2.Dc7 Rd6#, 1.Df8 Rd5 2.Kd8 Txf8#; *1.- Df8 2.Re8 Dh6# 1.Te8 dxe8D+ 2.Rg8 Dxc8#. Klassikko!

Vielä voi mainita yhden suomalaiskeksinnön, joka ainakin sivuaa aiheitamme, nimittäin 2#:n *Paalanen-teeman*, jonka määritelmä kuuluu: ”Yhdessä tai useammassa houkutuksessa valkea saa aikaan siirtopakon, ja mustalla on kuhunkin houkutukseen eri kumous. Valkealla on myös yksi tai useampi houkutus, joka uhkaa mattia, ja musta torjuu houkutukset samoilla siirroilla kuin siirtopakkohoukutuksetkin.” (ECP, 313) Esimerkkimme on ECP:stä (n:o 1127) lainattua laatijan omaa tuotantoa (tehtävä **33**): 1.e3? (sp.) bxa3 2.Kxc3#, 1.- c2 2.Kd2#, 1.- fxe3 2.Kxe3#, 1.- fxc4 2.Ke4#, 1.- b2 2.Kc2#, 1.- f3!, 1.e4? (sp.) fxe4+ 2.Kxe4#, 1.- f3 2.Ke3#, 1.- fxc4!, 1.Dd6? (2.Dxf4#) 1.- f3!, 1.Dc6? (2.Df3#) 1.- fxc4!, **1.Dh6!** (2.Dxf4#), 1.- f3 2.Dc1#.

Tiivistelmä

Vaihdelmatehtävien historia alkaa 1800-luvun jälkipuoliskolta, jolloin ennen muuta anglo-amerikkalaiset – mutta vähitellen muutkin – tarttuivat tehtävätyyppiin, jonka

teoriaa kehiteltiin 1900-luvun alussa ennen muuta 2#-kontekstissa. Vaikka uudet löydöt alkoivat olla harvassa, voi sanoa, että suunnan kannatus oli elävää aina 1970-luvulle asti.

Sama pätee itsemattien *fata morgana*- ja *Weber*-tyyppien kannatukseen, jonka voi sanoa kukoistaneen meidän päiviimme asti.

Apumattien vaihdelmatyyppin ja koko lajityypin Apumattien vaihdelmatyyppin ja koko lajityypin lähtölaukauksen voi sanoa pamahtaneen samoihin aikoihin, ja vaihdelma on apumatissa edelleen suosittu keino luoda uusia ratkaisuja peliin, vaikka strateginen suuntaus onkin vähitellen valtaamassa alaa.

Satushakkiiin vaihdelma on tehnyt koko ajan pikku hiljaa tuloaan.

Kari Valtonen
karivaltonen@gmail.com

Sähköiset lähteet / Public domain sources:

- YACPDB (Turevski)
- PDB (Die Schwalbe)

Painetut lähteet / Printed sources:

- Basisty M. B. (toim.): *Slovar' terminov šahmtnoj kompozitsii*. Kniga: Kiev 2004.
- Breuer, Josef: *Beispiele zur Ideengeschichte des Schachproblems*. Die Schwalbe: Düsseldorf 1982.
- Harley, Brian: *The Modern Two-Move Chess Problem*. Museum Press Ltd.: London 1958.
- Howard, Kenneth: *The Enjoyment of Chess Problems*. Fourth revised edition. Dover: New York 1967.
- Rice, John: *Chess Wizardry: The New ABC of Chess Problems*. Batsford: London 1996.
- Velimirović, Milan & Valtonen, Kari: *Encyclopedia of Chess Problems*: Chess Informant: Beograd 2012.

ENSIPAINOKSET – ORIGINALS

Tällä palstalla julkaistavat ensipainokset ottavat osaa lehden vuosikilpailuihin. Laatioita pyydetään lähettämään tehtäviään osastojen toimittajille: mattitehtävät Kari Valtoselle, lopputehtävät Antti Parkkiselle, apumatit Harry Fougiaxisille, itsematit Johan Beijelle sekä satushakki- ja retrotehtävät Kenneth Soljalle. Tehtäviin liittyvät kommentit Janne Syväniemelle (janne.syvaniemi@kolumbus.fi).

Suurissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa temaattista houkutusta, **e** esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Apumateissa vaihdelma ilmaistaan asteriskilla, esim. a#2*.

Originals published in this section are eligible for the informal tournaments of the magazine. Composers are requested to send their original compositions to the editors: direct mates to Kari Valtonen, studies to Antti Parkkinen, helpmates to Harry Fougiaxis, selfmates to Johan Beije; fairies and retros to Kenneth Solja. All comments related to the problems should be sent to Janne Syväniemi (janne.syvaniemi@kolumbus.fi).

*In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under the diagram means a thematic try, while **e** means setplay. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (=help-mate in two with setplay).*

Piece abbreviations are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight.

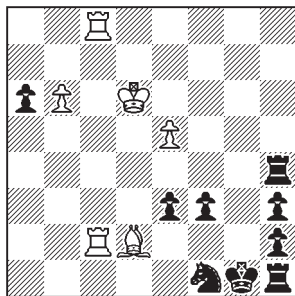
LOPPUTEHTÄVÄT – STUDIES

Pauli Perkonoja, Parolanpolku 12 B 20, 20360 Turku, Finland (kurka@saunalahti.fi), 2017– **Antti Parkkinen** (TNchessendgamestudies@gmail.com)
Tuomari – Judge: 2014–2016: **Ed van de Gevel**

Palstan ainoa, kilpailujakson päättävä tehtävä on ratkaisun alkuosastaan melko hankala analysoitava. Päämuunnelma päätty kuitenkin pian mustan kuninkaan lokeroitumiseen. Sitä vastaan toimii tehokkaasti vain ratsukorotus.

4429. Daniel Keith

FRA

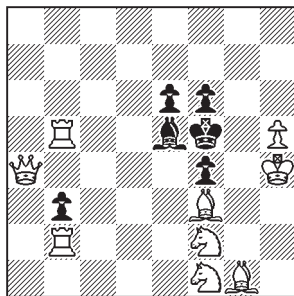

voitto (+)

6+9

4430. Jorma Pitkänen

Lahti

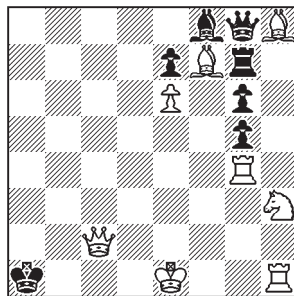

i#5

9+6

4431. Jorma Pitkänen

Lahti

i#10

8+7

ITSEMATIT – SELFMATES

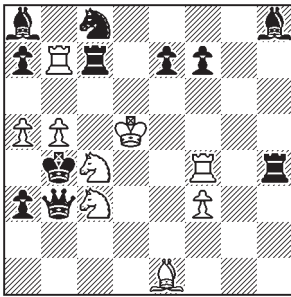
Johan Beije, Korenbloemweg 83, NL-1338 XT, Almere, Nederland (johan.beije@live.nl)
 Tuomari – Judge: 2016–2017: **Dolf Wissmann**

In this issue 2 problems by our home-supplier Jorma Pitkänen (see previous page). A known theme in this i#5, what promotion choice to make, leading to selfmate. The castling is on hand but how to make it happen in this 2 variation selfmate.

APUMATIT – HELPMATES

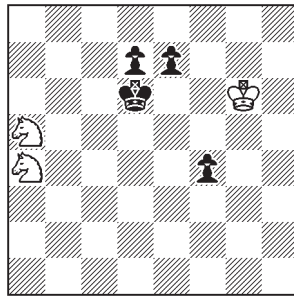
Harry Fougiaxis, Delvinou 4 GR-11363 Athens, Greece (loyaldragon@gmail.com)
 Tuomarit – Judges: a#2/h#2 2015–16: **Michal Dragoun**, a#3/h#3 2015–16: **Dmitri Turevski**,
 a#n/h#n 2015–16: **Eckart Kummer**

4432. Fadil Abdurahmanović
& Živko Janevski BIH/MKD

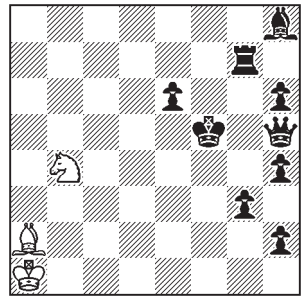
a#2   2.1.1.1   9+11

4433. Themis Argirakopoulos
GRE

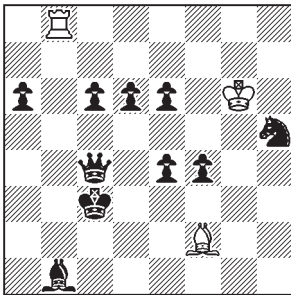
a#2   b) mse7→e6   3+4

4434. Petre Stojoski
MKD

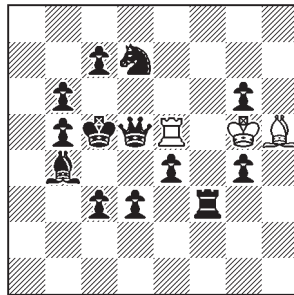
a#3   2.1.1...   3+9

4435. Petre Stojoski
MKD

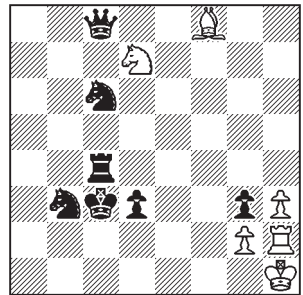
a#3   2.1.1...   3+10

4436. Petre Stojoski
MKD

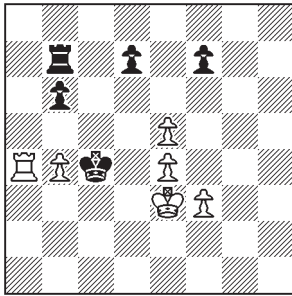
a#3   2.1.1...   3+13

4437. Christer Jonsson
SWE

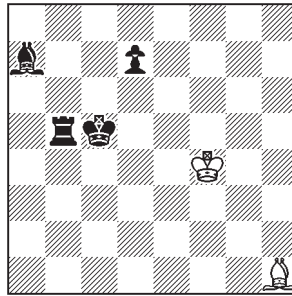
a#3   2.1.1...   6+7

4438. Theodoros Giakatis
GRE

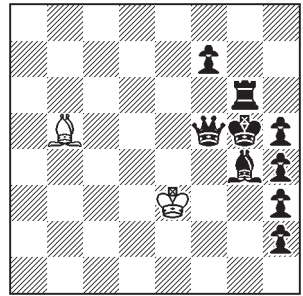
a#3 b) mLb7 c) mRb7 6+5

4439. Jorma Pitkänen
Lahti

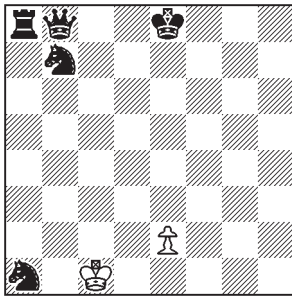
a#4½ b) -mTb5 2+4(3)

4440. Georgios Voulgaris
GRE

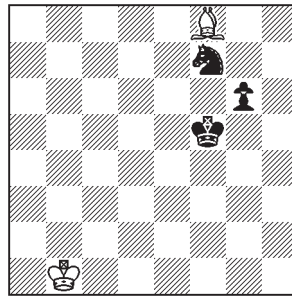
a#5 2+9

4441. Christer Jonsson
SWE

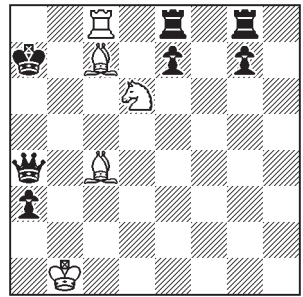
a#5½ 2.1.1... 2+5

4442. Jorma Pitkänen
Lahti

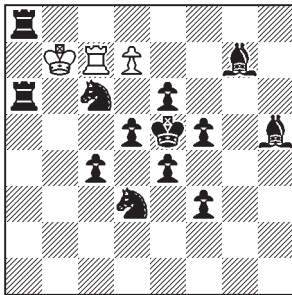
a#6 b) vKb1↔mRf7 2+3

[A] Jože Žunec
Magyar Sakkélet 1980
2. kim.

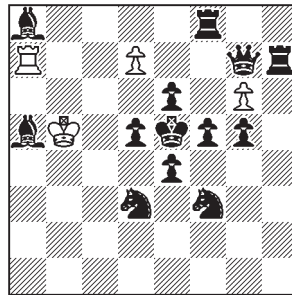
a#2 2.1.1.1 5+7

[B] Claude Goumondy
diagrammes 1977

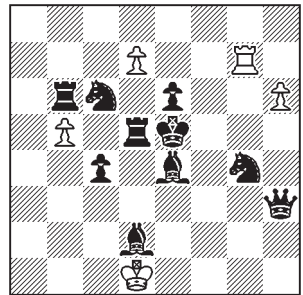
a#2 b) msd5→g5 3+13
c) vTc7→g8, d) vTc7→a3

[C] Claude Goumondy
diagrammes 1979

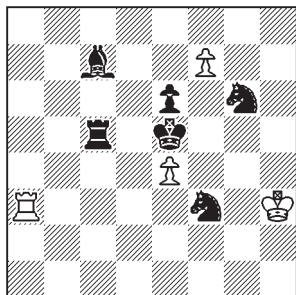
a#2 b) vTa7→a3 4+13
c) vTa7→g3, d) mTh7→a6

[D] Claude Goumondy
Shahmat 1981

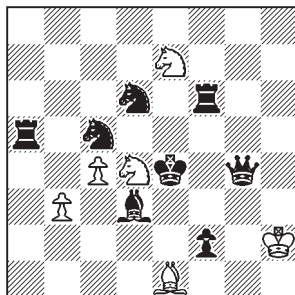
a#2 b) vTg7→b7 5+10
c) vTg7→a3, d) vsh6→g2

[E] Andrei Lobusov
D. Wertheim-80 JT
Haproblemai 1984-85
1. kum.

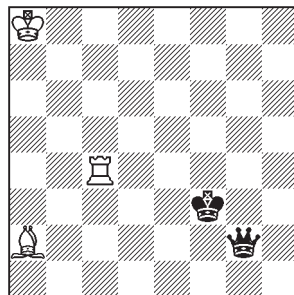
a#2   b) vTa3→g7   4+6
c) vTa3→e3, d) vTa3→a7

[F] Markus Manhart
Schach-Aktiv 1994

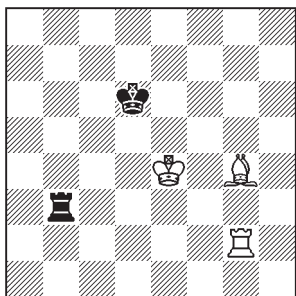
a#2   4.1.1.1   6+8

[G] Paul Löschl
feenschach 1989

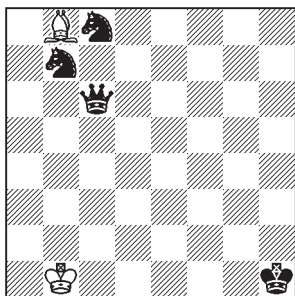
a#3   6.1.1...   3+2

[H] Anatoly Kiritšenko
Starotšerbakovskaja
Škola-100 JT 2003 1. p.

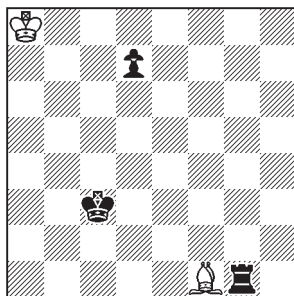
a#3   3.1.1...   3+2
b) vLg4→b6, a#2½

[I] Zdravko Maslar
Problemlad 1965
2. p.

a#10   2+4

[J] Zdravko Maslar
Schach-Echo 1975
Special Prize

a#13   2+3

SATUSHAKKI JA RETROT – FAIRIES AND RETROS

Kenneth Solja, Hansatie 2 A 9,02780 Espoo, Finland (kenneth.solja@gmail.com)
Tuomari – Judge: 2016: Ladislav Packa

Satuehdot:

BMax: Musta tekee geometrisesti pisimmän siirtonsa. (Valkean siirron pituutta ei ole rajoitettu).

BMin: Musta tekee geometrisesti lyhimmän siirtonsa. (Valkean siirron pituutta ei ole

rajoitettu).

ai#: apuitsematti **ai=:** apuitsepatti **sa=:** sarjasiirtainen apupatti

Kirke: Lyöty nappula (ei Kuningas) syntyy uudelleen peliaseman alkuruudulle, samalle värille (upseerit), samalle pystyriville (soti-

laat) tai samalle pystyriiville korotusruutuun (satunappulat). Jos uudelleen syntymäruutu on miehitetty, nappula häviää (lyönti on normaali).

KöKo (Kölniläinen kontaktishakki): siirto on laillinen vain jos saapumisruudun vieressä on mikä tahansa nappula, tämä koskee myös kuninkaan lyöntiä.

Neutraalinappula: Tällaista nappulaa voi siirtää vuorollaan joko valkea tai musta. Neutraalit sotilaat korottuvat neutraaleiksi upseereiksi.

Symmetria Kirke: Lyöty nappula (ei Kunin-gas) syntyy ruudulle, joka on symmetrisesti yhtä kaukana shakkilaudan keskipisteestä vastakkaisella puolen kuin lyöntiruutu, sallien näin uudelleen syntymiset kaikkialla laudalla.

Fairy Conditions:

BMax: Black makes geometrically his longest move. (White's moves are free.)

BMin: Black makes geometrically his shortest move. (White's moves are free.)

Circe: Captured units (not Ks) reappear on their game-array squares, of the same colour (pieces), on the file of capture (pawns), or on the capture file's promotion square (fairy pieces). If the rebirth square is occupied the capture is normal.

HS#: helpselfmate **HS=:** helpselfstalemate

SH=: serieshelpstalemate

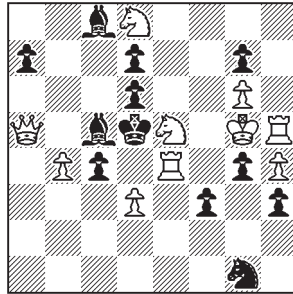
KöKo (Kölnische Kontaktschach): a move is legal only if the arrival square is adjacent to any piece, this applies also to the capture of king.

	Satunappula	Lyh.	Selitys	Fairy piece	Abbr.	Explanation
	Okapi	OK	Nappula jossa on yhdistetty Ratsun ja Zebran voimat.	Okapi	OK	A piece combining the powers of Knight and Zebra.
	Ruusku	RO	(1,2) Kahdeksankulmainen Ratsu (jatkaa Ratsun siirtosarjaa ympyränmuotoisella radalla esim. b2-d1-f2-g4-f6-d7-b6-a4-b2)	Rose	RO	(1,2) Octagonal Rider (extends the move of the Knight on a circular path for ex. b2-d1-f2-g4-f6-d7-b6-a4-b2)
	Biisoni	BI	hyppijä joka voi siirtyä kuten kameleili (1,3/3,1) tai zebra (2,3/3,2).	Bison	BI	a leaper combining camel (1,3/3,1) and zebra (2,3/3,2).
	Berolina-sotilas	BP	Sotilas, joka siirtyy diagonaalilla, lyö suoraan eteenpäin ja korottuu normaalisti	Berolina Pawn	BP	a pawn that moves diagonally, captures straight ahead and promotes normally.
	Keisarinna	EM	nappula jossa yhdistyvät Tornin ja Ratsun voimat	Empress	EM	a piece that combines powers of Rook and Knight

Neutral piece (n): A unit with this characteristic may be regarded as of either colour by the side whose turn it is to play. Neutral pawns promote to neutral pieces.

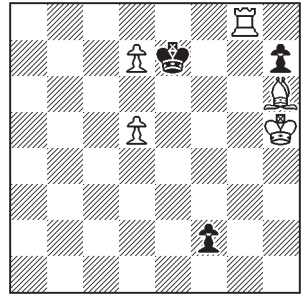
Symmetry Circe: The captured unit (not King) reappear on a square which is determined symmetrically by the central point of the chessboard allowing rebirths all around the board.

4443. Hubert Gockel
GER

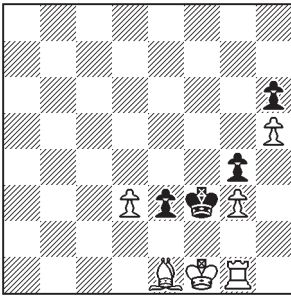
#2 Symmetria Kirke 10+12
Symmetry Circe

4444. Sebastien Luce
FRA
om. Antti Parkkinen

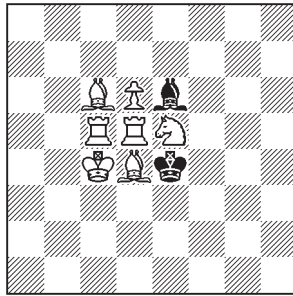
sa=5 b) Ke7→f7 5+3

4445. Jean-Marc Loustau
FRA

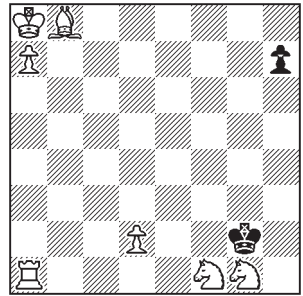
ai#5 6+4

4446. Jorma Pitkänen
Lahti

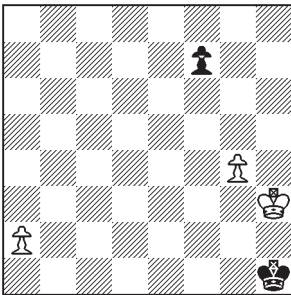
ai#5½ 7+2

4447. Jorma Pitkänen
Lahti

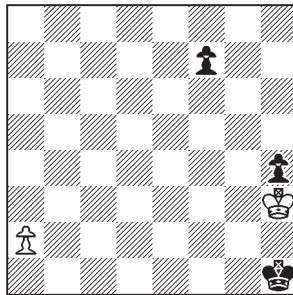
ai#6 7+2

4448. Jorma Pitkänen
Lahti

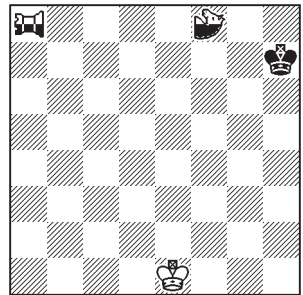
ai#8 3+2

4449. Jorma Pitkänen
Lahti

ai=7 2+3

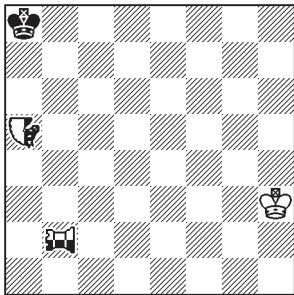
4450. Kenneth Solja
Espoo

ai#11 KöKo, BMax 1+1+2
Neutraalit/Neutral, Keisarinna/Empress a8, Okapi f8

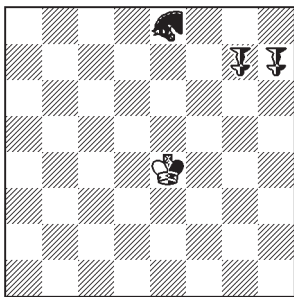
4451. Kenneth Solja

Espoo

ai#12½ KöKo, BMax 1+1+2
Neutraalit/*Neutral*, Keisarinna/*Empress* b2, Biisoni/*Bison* a5

4452. Teppo Mänttä, Pori

i#9KöKo BMin Circe 0+1+3
Musta Ruusu/*black rose* e8
Neutraali kuningas/*neutral king* e4
Neutraalit/*neutral* berolina g7 h7

4432. Abdurahmanović & Janevski 1.Txc4 Re4+ 2.Ka4 Rc5#; 1.Dxc3 Rd2+ 2.Kxa5 Rb3#. A diagonal/orthogonal setting of the Zilahi theme with transformation of white direct batteries to masked batteries, black combined pins (Boros), virtual black unpins and pin-mates (Composers) B1 moves are hideaways [Harry Fougiaxis].

4433. Argirakopoulos a) 1.Ke6 Rc4 2.d5 Rc5#; b) 1.Ke5 Rc3 2.d6 Rc6#. Model mates, change of functions of white knights, one-two steps by black pawn d7, miniature (Composer).

4434. Stojoski 1.Kg4 Rd3 2.Kh3 Lxe6+

ENSIPAINOSTEN RATKAISUT – SOLUTIONS TO ORIGINALS

4429. Keith 1.Lel Td4+ i) 2.Kc5 ii) Td2 iii) 3.Tg8+ iv) Tg2 4.Tgxf2+ hxg2 v) 5.Lf2+! exf2 6.Tcl a5 7.b7 a4 8.b8R a3 9.Rc6 a2 10.Rd4 a1D 11.Rxf3#

i) jos 1.- Tg4 niin 2.b7 f2 (2.- Rd2 3.Lxd2 Td4+ 4.Ke6) 3.Lxf2+ exf2 4.b8D Re3 5.Tc1+ Kg2 6.Db7+ tai 1.- Rg3 2.Tg8 Kf1 3.Lxg3 Tg1 4.Txh2 f2 5.e6 jne voittaen

ii) Tähän laatija ei ole antanut analyysyä, mutta ilmeisesti tekstisiirto estää jatkon 2.- Rd2. Muutoinkin näin vK voi suojata mahdollisesti b-sotilastaan. Esimerkkinä voisi mainita jatkon 2.Ke6? Rd2 3.b7 Tb4 4.b8D Txb8 5.Txb8 f2 =

iii) jos nyt 2.- Rd2 niin valkea voisi pelata 3.Kxd4 f2 4.Lxd2 exd2 5.Txd2 f1D 6.Tg8+ Dg2 7.Tgxf2+ hxg2 8.b7 Kf1 9.b8D g1D+ 10.Kd5 Dg2+ 11.Txg2 Kxg2 12.Db2+ Kg3 13.Dc3+ Kf2 14.Dd2+ Kg3 (14.- Kf3 15.e6) 15.De3+ ja 16.De4+ voittaen

iv) Väärin olisi 3.Tc1? Rg3 4.Tg8 Td8! 5.Txg3+ Kf1 6.Txf3+ Ke2 7.Txh3 Tc8+ =, tai tässä 4.Lxd2+ Kg2 =.

v) Tekee valkean mattisiirron yksimääreiseksi.

4430. Pitkänen 1.Ld1 f3 2.Rh3 f2 3.Da8 fxf1R 4.Lc2+ bxc2 5.Df3+ Rxf3#, 3... fxf1L 4.Tf2+ Lxf2 5.Rg3+ Lxg3#, 3... fxf1T/D 4.Lg4+ T/Dxg4#.

4431. Pitkänen 1.Db3! Dxf7 2.Da3+ Kbl 3.Tb4+ Kc2 4.Db2+ Kd3 5.Td4+ Ke3 6.Dd2+ Kf3 7.0-0 Kg3 8.Dxg5+ Kxh3 9.Tf3+ Dxf3+ 10.Dg2+ Dxg2#, 1.- Dxh8 2.Da3+ Kbl 3.Tb4+ Kc2 4.Db2+ Kc3 5.Rf2+ Ke3 6.Rd1+ Kd3 (6.- Kf3 7.0-0 Kg3 8.Dh2+ Dxh2#) 7.Da3+ Kc2 8.Th2+ Dxh2 9.Db2+ Kd3 10.De2+ Dxe2#. 1.- Dh7 on i#8.

3.Dg4 Rf4#; 1.Kg6 Rd5 2.Kh7 Lb1+ 3.Dg6 Rf6#. Echo model pin-mates with direct self-pins of the black queen in Meredith [HF].

4435. Stojoski 1.Da2 Ta8 2.Kb2 Txa6 3.Ka1 Ld4#; 1.Dd5 Le1+ 2.Kd4 Tb5 3.Ke5 Lc3#. Anticipatory self-pins of the black queen with good timing [HF].

4436. Stojoski 1.Kc4 Lxg4 2.Dd4 Txe4 3.c5 Le6#; 1.Kc6 Lxg6 2.Dd6 Te6 3.Lc5 Lxe4#. Echo model pin-mates with reciprocal black/white pins, exchange of white pieces' places in the mating positions and square blocks with dual avoidance. Many thanks to the composer

for the interesting set of problems [HF].

4437. Jonsson 1.Dxd7 La3 2.Dxh3 gxh3 3.Rb4 Lb2#; 1.Dxf8 Rb6 2.Df3 gxf3 3.Rcd4 Rd5#. Zilahi with passive captures of the white pieces, bD sacrifices to a pawn for line-opening, model mates [HF].

4438. Giakatis a) 1.Tc7 Kd2 2.Kd4 Ta5 3.Tc4 Td5# b) 1.Lxe4 Ta8 2.Kd5 fxe4+ 3.Ke6 Te8# c) 1.Rd6b5+ 2.Kc5 Kd3 3.Rxb5 Tc4#. A warm welcome to Theodoros! This is his first ever original published in a magazine, I do hope for more to come. It was composed after discussing about the Forsberg twinning in a Greek blog. Theodoros also enjoys solving fairy chess problems [HF].

4439. Pitkänen a) 1.- La8 2.d5 Ke5 3.Kb6 Kd6 4.Ka6 Kc6 5.Ta5 Lb7# b) 1.- Ke5 2.Kb6 Kd6 3.Lb8+ Kxd7 4.Ka7 Kc6 5.Ka8 Kb6#. King-walks, wL corner-to-corner anti-critical move in (a), Durbar (all white moves are made by the king) and royal battery in (b) [HF].

4440. Voulgaris 1.Db1 Le2 2.Lf5 Lxh5 3.Th6 Le2 4.Lg6 Kf3 5.Kh5 Kf4#. Another beginner composer from Greece! Georgios enjoys helpmate moremovers and he inspired the idea after discussing in the blog about the Indian theme. wL performs a Kniest capture and he returns so that the wK can build the battery. The queen hideaway in B1 is a nice touch [HF].

4441. Jonsson 1.- e4 2.Da7 e5 3.0-0-0 e6 4.Kb8 e7 5.Ka8 e8R 6.Tb8 Rc7#; 1.- e3 2.Rc5 e4 3.Db7 e5 4.0-0-0 e6 5.Td7 e7 6.Tc7 e8D#. Interesting miniature and white pawn-minimal with Excelsior, knight/queen promotions, castlings and model mates [HF].

4442. Pitkänen a) 1.g5 Kc2 2.Kg6 Kd3 3.Kh7 Ke4 4.Kh8 Kf5 5.Rh6+ Kg6 6.Rg8 Lg7# b) 1.Ke4 Ke6 2.Kd3 Kd5 3.Kc2 Kc4 4.Kb2 La3+ 5.Ka1 Kb3 6.g5 Lb2#. Distant echo model mates, king-walks [HF].

The unlucky corner

Jean Carf (Kb1/Ke2, h#2): the white Lb6 is underused in one solution and the idea has been presented in Meredith by the elegant [A]; Pascale Piet (Kh4/Ke5, h#2): surpassed by [B], [C], [D] and [E] which show the full complex

of black king-star, AUW and four blocks on king's initial square; Pascale Piet (Kc1/Kd4, h#2): surpassed by the impressive task [F] which shows the full complex of black king-cross, two pairs of exchanged white moves, four blocks on king's initial square and model mates; Jean-François Carf (Kh1/Kb3, h#2,5): anticipated by [G] – on a side note, I am more fond of [H] for the unexpectedly varied play; Jorma Pitkänen (Kd1/Kh8, h#2,5 and Kd3/Kf6, h#5): will not be published as explained in TN 1/2016, p.48.

A Žunec 1.Txc8 Rb5+ 2.Ka8 Ld5#; 1.Dxc4 Ld8 2.Ka6 Ta8#.

B Goumondy a) 1.Kd6 d8L 2.Rce5 Le7# b) 1.Kf6 d8T 2.e5 Td6# c) 1.Kf4 d8D 2.Le5 Dg5# d) 1.Kd4 d8R 2.Rde5 Rxe6#.

C Goumondy a) 1.Kf6 d8T 2.e5 Td6# b) 1.Kd4 d8R 2.Rde5 Rxe6# c) 1.Kf4 d8D 2.Rfe5 Dgx5# d) 1.Kd6 d8L 2.De5 Le7#.

D Goumondy a) 1.Kf6 d8T 2.Te5 Tf8# b) 1.Kd6 d8L 2.Rce5 Le7# c) 1.Kd4 d8R 2.e5 Re6# d) 1.Kf4 d8D 2.Rge5 Dg5#-

E Lobusov a) 1.Kd4 f8D 2.Te5 Db4# b) 1.Kd6 f8T 2.e5 Tf6# c) 1.Kf4 f8L 2.Rfe5 Lh6# d) 1.Kf6 f8R 2.Le5 Rh7#.

F Manhart 1.Kxd4 Rd5 2.De4 Lc3#; 1.Ke3 Lc3 2.Rde4 Rd5#; 1.Kf4 Rec6 2.Le4 Ld2#; 1.Ke5 Ld2 2.Rce4 Rec6#.

G Löschl 1.Dd2 Tf4+ 2.Ke2 Lc4 3.Ke1 Tf1#; 1.Df2 Th4 2.Kg2 Ld5 3.Kg1 Th1#; 1.Dh2 Te4 2.Kg2 Ld5 3.Kh1 Te1#; 1.Dg1 Te4 2.Kg2 Ld5 3.Kh1 Th4#; 1.Dg3 Tc1 2.Kg2 Ld5 3.Kh2 Th1#; 1.Dg5 Tc3 2.Kg4 Le6 3.Kh4 Th3#.

H Kirišenko a) 1.Tb7 Lh5 2.Ke6 Le8 3.Te7 Tg6#; 1.Tb6 Kd3 2.Kd5 Ld7 3.Td6 Tg5#; 1.Ke5 Ld7 2.Kc4 La4 3.Tb4 Tc2# b) 1.- La5 2.Kc5 Ke5 3.Tb5 Tc2#; 1.- Ld8 2.Tb7 Kd4 3.Td7 Tg6#; 1.- Kf5 2.Tc3 Kf6 3.Tc6 Td2#.

Atelier 64

In the previous issue Henry Tanner reported on Zdravko Maslar's recent book *Atelier 64*, published by the FEE=NIX editions; a very carefully prepared book that includes 180 compositions selected by Maslar himself,

numerous compositions by others, very interesting comments by the composer's chess friends (in various languages!), many photos dating back to the Piran congress, and a theme-index. A must reading of every help-play fan!

The composer devotes four pages on the story of [I], which is the longest aristocratic (without pawns) helpmate. For a long time in the '50s composers were almost convinced that the task could not be shown in more than 9 moves; after an exhaustive research Maslar found the ideal setting in 10 moves. What a perfect timing! Surprisingly the problem has not been included in the FIDE Album of the period.

Neither [J] is quoted in the Album, so we may assume that the great master was not submitting his problems to the album at that time. This is the longest miniature (7 units) helpmate holding also the record for a [wK+wL] minimal. In fact Torsten Linß verified with computer that this is the unique correct setting of a h#13 with five units. I hope you did not miss the wK Rundlauf!

Toinen mahdollinen selitys: albumissa 1974–76 on valituista 191:stä apumatista 75. Tämä johtuu siitä, että NL käytti taloudellista valtaansa rajatakseen muiden kuin neljän ensimmäisen ryhmän kokoa. Muuten ei teosta olisi saatu painettua [Joose Norri].

I Maslar 1.Kg2 Le5 2.Kf3 Lc3 3.Ke4 Kc2 4.Kd5 Kd3 5.Kd6 Kd4 6.Kc7 Ke5 7.Da4 Ke6 8.Da8 La5+ 9.Kb8 Kd7 10.Ra7 Lc7#.

J Maslar 1.d5 Kb7 2.d4 Kc6 3.d3 Kd5 4.d2 Ke4 5.d1R Kf3 6.Re3 Kf2 7.Kd2 Kxg1 8.Ke1 Kh2 9.Kf2 Kh3 10.Kg1 Kg3 11.Kh1 Lh3 12.Rf1 Kf2 13.Rh2 Lg2#.

4443. Gockel 1.Rf7? (2.Kf4# A), 1.- Re2! 1.Rxc4(bsc4->f5)?! (2.Re3# B (Kf4?)) 1.- f4 2.Kxf4# A, 1.-fxe4!; 1.Rxg4(bsg4->b5)! (2.Rf6# C (2.-gxf6(vRf6->c3) itseshakki/selfcheck); 2.Kf4+? Lxb4(vsb4->g5)!; 2.Re3+? Lxe3!); 1.- Lxb4 2.Kf4# A; 1.- Le3+ 2.Rxe3# B 1.-c3! 2.Da2# (and the wQ is not

obsolete). Complete Tertiary Threat Correction (TTC)

4444. Luce a) 1.f1L 2. Lh3 3.Le6 4.Lxg8 5.Kf7 d8D=

b) 1.f1T 2.Tg1 3.Txg8 4.Th8 5.Kg8 d8S=. Bicolor AUW (Author). Ilman b-muodon d5:ä olisi täydellinen, mikäli on varma, ettei neljäsiirtainen asema ole mahdollinen [JN].

4445. Loustau 1.- e2#; 1.Lf2! exf2! 2.Th1 Kxg3! 3.Th2!! Kf3 4.Th4 g3 5.Te4 g2#. Fata Morgana approach in the hs# field. White Bishop sacrifice, tempo by white Rook, Black King switchback, changes of function. Model mates.

4446. Pitkänen 1.- Ld7 2.Rf7 Le8 3.Le5 Kf5 4.Td4 Ke6 5.Le4 Kd7 6.Kd5 Lxf7#. Laatiija toivottaa tehtävällään Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta. Valitettava liikkumaton Tc5 tyypillisessä ratapihatehtävässä. Ei tässä tosin liene paljon vaatimustyypille tyypillistä [JN].

4447. Pitkänen 1.d4 h5 2.d5 h4 3.d6 h3 4.d7 h2 5.d8L h1L 6.Lh4 Kxg1#. Excelsior x 2 lähettikorotuksin.

4448. Pitkänen 1.a4 f6 2.a5 f5 3.a6 f4 4.a7 f3 5.a8T f2 6.Ta2 f1D+ 7.Tg2 Dg1 8.Th2+ Dxh2#. Excelsior x2.

4449. Pitkänen 1.a4 f5 2.a5 f4 3.a6 f3 4.a7 f2 5.a8T f1T 6.Tg8 Tf4 7.Tg1+ Kxg1=.

4450. Solja 1.nOKg6 nEMg8 2.nOKf8+ (switchback) nEMe7 3.nOKe6 nOKg7 4.nEMe2 Kg6 5.Kf2 nOKh5+ 6.Kf3 nOKf2 7.nOKd3 nOKg5+8.Kg4 nOKd3 (switchback) 9.nEMf4 nEMc4 10.nOKf6 nOKh3+ 11.Kf5 nEMe4#.

4451. Solja 1.-nEMh2 2.nEMg2 nBIb8 3.Kh2 Kb7 4.Kg1 Kc8 5.Kf2 nEMe3 6.Kf3 nEMg4 7.nEMe4 nBIb5 8.Ke3 nBIb2+ 9.Kd4 nBIc4+ 10.Kd5 nBIb7 11.Kc6 nBIe5 12.Kc7+ nBIb6+ 13.Kd8 nEMe8#.

4452. Mänttä 1.g8nL!; 1.- nLh7 2.h8nR nLg8 3.nLf7 Roe8 4.nRxf7(nLc8) Roe8 5.nLd7 Roe8 6.nSd6 Roe8 7.nKd5 Roe8 8.nKc5 Roe8 9.nRoxe8(Roel) nKc6#; 1.- nLf7 2.f8nRo Roe8 3.nLxe8(Roel) nLf7 4.nRog6 nKf5 5.nLxg6(Rog1) nKf6 6.nRog5 nRog5 7.nKg7 nRog5 8.nLf5 nRog5 9.nRoe4 nKg6#.

Ratkaisijoiden rating 1.12.2016

WFCC:n verkkosivuilta on poimittu parhaiden ja suomalaisten ratkaisijoiden rating-pisteet. Muutos on laskettu edellisestä listasta.

Max on korkein koskaan saavutettu rating. Sitä tarvitaan mm. ratkaisijoiden arvonimien saavuttamiseen.

sija	arvo	nimi	maa	rating	muutos	max
1	GM	Evseev, Georgy	RUS	2785		2819
2		Zhuravley, Andrey	RUS	2757		2757
3	GM	Murdzia, Piotr	POL	2705	-7	2860
4	GM	Piorun, Kacper	POL	2684	39	2752
5	GM	Soffer, Ram	ISR	2667		2717
6	GM	Nunn, John	GBR	2641	-25	2774
7	GM	Van Beers, Eddy	BEL	2613	3	2703
8	GM	Comay, Ofer	ISR	2599	9	2669
9	GM	Zude, Arno	GER	2596	-19	2727
10	IM	Baier, Silvio	GER	2590		2590
11	GM	Podinic, Vladimir	SRB	2575	35	2643
12	GM	Kovacevic, Marjan	SRB	2570	-2	2697
13	GM	Mladenovic, Miodrag	SRB	2568	-32	2640
14	GM	Mista, Aleksander	POL	2564	-29	2606
15	GM	Vuckovic, Bojan	SRB	2561	-7	2671
Suomalaiset:						
24	GM	Paavilainen, Jorma	FIN	2517	-10	2687
39	IM	Karhunen, Kari	FIN	2435	-11	2557
81	FM	Norri, Joose	FIN	2317		2359
104	GM	Valtonen, Kari	FIN	2269		2412
107	IM	Hurme, Harri	FIN	2266		2529
138		Praski, Seppo	FIN	2205		2220
140		Marlo, Terho	FIN	2202	81	2396
141	IM	Tanner, Henry	FIN	2201		2415
179		Rönnman, Juha	FIN	2121		2142
285		Harkola, Hannu	FIN	1971	-12	2082
294		Tuovinen, Jukka	FIN	1959		1959
317		Syväniemi, Janne	FIN	1924		1988
322		Paronen, Petteri	FIN	1922		1962
331		Grönroos, Mikael	FIN	1914		1917
353		Saukkola, Juha	FIN	1898		1968
356		Heimo, Olli	FIN	1895		1895
440		Lantta, Tommi	FIN	1791		1816
443		Parkkinen, Antti	FIN	1788		1788
462		Möttönen, Ari	FIN	1766		1786
475		Turner, Neal	FIN	1746		1795
511		Rasilainen, Matti	FIN	1698		1710
566		Heimonen, Arto	FIN	1641		1642
591		Solja, Kenneth	FIN	1611		1614

Summary

During this year we have paid tribute to Finnish problemists, who were born in 1916, 100 years ago. Now it is time to remember Jan Hannelius. He was born on December 7, 1916 and passed away in 2005. Hannelius started composing in early 1930s and remained active until his death, scoring 47 FIDE Album points and richly deserving the title of an International Master of Chess Composition. He was best known and most interested in orthodox mates in two or three moves. The Hannelius theme is named after him. In addition to his compositions, he became widely known as a long-time president of PCCC. See pp. 173–176 for a small article on Hannelius with nine selected compositions. On the next page we have the announcement of three composing competitions in honour of Hannelius, Kaila and Ojanen. Please reprint!

We are glad to pay attention to three active Finnish problemists because of their significant birthdays. Kauko Virtanen celebrates his 85th birthday on Christmas day of this year, see pp. 177–179 for an article by Henry Tanner. Grandmaster in composing, Unto Heinonen, turns 70 on the same day, see p. 181. Still going strong as ever, Unto continues to amaze with his ideas! Kenneth Solja turns 60 on January 9, see pp. 179–180 for an article by Henry Tanner. Kenneth Solja 60 JT is announced on the next page.

Our society's annual meeting of 2017 takes place on February 25 and the invitation is on p. 172. On the same day we have the Finnish Championship in Solving. For an invitation in English, please navigate to WFCC website, as the competition is a part of the Solving World Cup. Further on p. 172 we have Paha Pähkinä, a Tough Nut to Crack, selected by Neal Turner.

The awards of helpmates in 2–3 moves published in *Tehtäväniekka* during 2013–2014, are on pp. 182–184, many thanks to

judge Živko Janevski! Warm thanks also to Sebastien Luce for his award on fairies published in 2015, see pp. 185–190.

The autumn meeting of our society took place on November 5–6 and attracted 12 participants, see pp. 190–191. The program included composing, lectures, discussions and solving. The spring meeting of 2017 will take place on April 8–9.

On p. 194 we have two additions to the helpmates award published in the previous issue, because two special commendations had been accidentally left out. On the next page Joose Norri notes predecessors and related compositions to two selfmates by Antti G. Ojanen showing the same idea, published in *TN* 3/2016. Nine recent successes of Finnish composers, collected by Neal Turner, are on pp. 196–198.

See pp. 199–209 for this most enjoyable treatise by Kari Valtonen on White to play -problems. For our foreign readers, please note the 33 examples, which do not require knowledge of Finnish.

The originals columns start on p. 210 and include a change in the studies department. Luckily we have Antti Parkkinen as Pauli's successor. Many thanks to Pauli and best wishes for Antti!

Thank you, dear readers, for the year 2016! The next issue is due to appear in March 2017.